

Thalutshedzo ya Zwifhinga zwa
Tshivhidzo zwa Sumbe

Ndima ya Vhuraru

Tshifhinga tshaTshivhidzo tsha Efeso

Mvulatswinga ya Zwifhinga zwa Tshivhidzo

Uri ni kone u pfesesa mulaedza wa Zwifhinga zwa Tshivhidzo ndi tama uri ndi thalutshedze milayo yo fhambanaho ye ya ntendela uri ndi swike kha madzina a vhadzanga, vhulapfu ha zwifhinga, na zwiwe zwiitisi zwe zwa katelwa ngomu henefho.

Vhunga sa izwo ngudo yo vha yo tea u vha tshikumedzwa tshothe tshe nda vhuya nda dzhena khatsho u swika tshifhinga tshino, ndo toda tshifhatuwo tsha Mudzimu lwa maduvha manzhi ndi tshi nyaga nodzo ya Muya Mukhethwa. Ndo vha ndo sokou vhala manwalo nga ha Zwifhinga zwa Tshivhidzo nda dzhena kha divhazwakale dza tshivhidzo dzo nwalwaho nga vhadivhazwakale vha sa dzhii sia vhane nda nga kona u vha wana. Mudzimu ho ngo vhuya a litsha u fhindula thabelo dzanga, afho ndi tshi vhala Ipfi na divhazwakale, ndo zwi kona nga Muya Mukhethwa u vhona mudzedze u tshi randula vhukati ha makhulu na makhulu a minwaha u swika kha tshino tshifhinga, na musi uno wa vuhfelo

Khono ye nda fhiwa nga Mudzimu ye nga yo nda kona u topola mudzanga wa tshifhinga tshikene yo dzhenelana kokotolo na manwalo. Nahone i nga tou pfi ndi ngilimane ya Bivhili. Ndi nzumbululo ya uri Mudzimu ha shanduki, na uri dzindila dzawe a dzi shanduki vhunga sa izwo na ene a sa shanduki. Kha Vhaheberu 13:8, i ri:

“Yesu Khristo ndi ene mulovha, namusi, na lini na lini.”

Muhuweleli 3:14-15,

“Ndi a divha uri, tshini na tshifhio tshine Mudzimu a ita, tshi do vha hone lini na lini: a hu na tshine tsha nga itwa khatsho, kana tshithu tshine tsha nga tuswa khatsho: nahone Mudzimu u a zwi ita, uri vhatu vha tetemele phanda Hawe.

Zwire hone ndi zwa kale zwine zwa do vha hone na zwone ndi zwa kale; Mudzimu u vhuyisa zwe zwa vha zwo fhira.”

Imani ndi ni vhudze: Mudzimu a sa shandukiho a re na ndila dzi sa shandukiho. Zwe a i ta u THOMANI u do hana a tshi zwi ita u swika a tshi dovha u zwi ita MUGUMONI wa tshifhinga. A hu nga vhi na tshanduko. Zwi shumiseni na kha Zwifhinga zwa Tshivhidzo. Mufuda wa muthu ane Mudzimu a mu khetha tshifhingani tsha u thoma, na uri Mudzimu u a divhonadza kha vhushumeli ha muthu onoyo, ha vha tsumbo kha huwe vhushumeli hothe. Zwe Mudzimu a ita kha tshifhinga tsha tshivhidzo tsha u thoma ndi zwine a toda u ita kha zwiwe zwifhinga zwothe.

Zwino ri a zwi divha kokotolo u bva kha Ipfi, zwe zwa nwalwa nga Muya Mukhethwa, uri tsha u thoma, kana tshivhidzo tsha mathomo tsho vha tsho sendekwa uri Mudzimu o divhonadza khatsho. Ipfi a li nga shanduki kana u shandukiswa ngauri Ipfi ndi Mudzimu. Yohane 1:1,

“U rangani Ipfi o vha e hone, Ipfi o vha e ha Mudzimu, nahone Ipfi o vha e Mudzimu.”

U shandukisa ipfi lithihi, sa zwe Efa a ita, zwi disa tshivhi na lufu, sa zwine la amba kha Nzumbululo 22:18-19,

“...Arali muthu a engedza kha aya mafhungo, Mudzimu u do inga matungu e a nwalwa kha iyi bugu khae:

Huno arali muthu a ntsha u bva kha maipfi a re bugu iyi ya tshiphorofita, Mudzimu u do muntshavho u bva kha Bugu ya Vhutshilo, na kha muqi mukhethwa, na kha zwithu zwo nwalwaho kha iyi bugu.”

Ngauralo, zwe tshivhidzo tsha vha tshi zwone Phentekhoste ndi wone muelo. Ndi yone ndila; A hu tshe na iwe ndila. Novha Vhorandivho vha ri mini, Mudzimu ha ATHU shandula ndila yeneyo. Zwe Mudzimu a ita Phentekhoste u tea u hana a tshi zwi ita u swika zwifhinga zwa tshivhidzo zwo guma.

Naho vhorandivho vha tshi nga ni vhudza uri tshifhinga tsha vhuphentekhostala tsho fhela, ni songo zwi tenda. Fhungo ilo lo khakhea fethu huvhili. Ha u thoma, a si zwone u humbula uri a hu tshe na vhaaphostola, nga vhanga la uri vha mathomo vho fa. Muaphostola zwi amba “Uyo we a ruwa”; nahone hu na vhanzhi vhe vha ruwa namusi, fhedzi vha vhidzwa u pfi vhafunziruwa. Tenda vhanna vha tshi khou vhidzwa vha tshi ruwa vha tshi bva na Ipfi la Vhutshilo hu na tshifhinga tsha Vhaaphostola tshine tsha khou endeleda. Tsha hvuhili, vha amba vhu nga tshifhinga tsha “mbonalo ya maandza a Muya Mukhethwa” tsho fhela vhunga Bivhili yo fhedziswa. Iyo a si ngoho. A hu na na linwalo na lithihi li

dzinginya zwenezwo, fhedzi vhanzhi vha zwi phetha nga u amba zwi si zwone. Vhuṭanzi hashu ha u ri a si zwone ngovhu ha uri zwoṭhe maambiwa aya ndi a mazwifhi. Mishumo 2:38-39.

“Petro a amba navho a ri, Rembuluwani, ni lovhedzwe noṭhe Dzinani ḽa Khristo Yesu u itela u kupulwa ha zwivhi, ndi hone ni tshi ḽo wana tshifhiwa tsha Muya Mukhethwa.

Izwi zwo ambelwa vhozwi, na vhana vhaṅu, na vhoṭhe vha re kula, vhanzhi vhane Murena Mudzimu washu a ḽo vha vhidza.”

Phuluphedziso ya maanḽa e vha aphostola vha vha vho ḽadzwa ngao Phenthekhoste ndi a vhozwi (vhayuda) na vhana vhaṅu (Vhayuda), na vhoṭhe vha re kule (Vhanḽa), na vhanzhi vhane Murena washu Mudzimu a ḽo vha vhidza (vhoṭhe vha nḽa na vhayuda).” U swika a tshi guma u vhidza, mulaedza wa Phenthekhoste na maanḽa a ZWI NGA IMI.

Zwe tshivhidzo tsha vha tshi nazwo Phenthekhoste ndi pfanelo yatsho ine tshi si nga si i dzhielwe. Mathomoni, tsho vha tshi na Ipfi ḽa Mudzimu ḽo kunaho. Maanḽa a Muya Mukhethwa o vhonadzwa nga kha zwiga na maḽembe o fhambanaho na mpho dza Muya Mukhethwa. Vhaheberu 2:1-4,

“Ndi zwoneha tshashu nga hu vhe u simesa u sedza e ra a pfa, uri ri zwi sa ḽo ri suvha zwa bvuda nga minweni.

Ngauri arali fhungo ḽe ḽa ambiwa nga vharuṅwa ḽo khwaṭha, u pfuka hoṭhe na u sap fa hoṭhe ha lifhedzwa nga ho zwi eḽanaho.

Riṅe ri ḽo ponyoka hani arali ro nyadza u tshidzwa uhu hungafha? Uhu he ha thoma u buliwa nga Murena, ha kona u ḽala kha vho riṅe nga vhe vha pfa Ene;

U tshidzwa uhu Mudzimu o hu ṭanzielela nga zwiga na nga maḽembe nga maanḽa a mbeu nnzhi, na nga mikovhe minzhi ya Muya ye a vha kovhela nga he A funa.”

Tshivhidzo tsha u thoma a tsho ngo dzanganywa nga muthu. Tsho vha tshi tshi rangwa phanḽa nga Muya Mukhethwa. Tsho vha tshi si tshihulu uya ngafhi lini. Tsho nyadzwa tsha nyalwa. Tsho tsikeledzwa. Tsho shengedzwa u swika lufuni. Fhedzi tsho vha tshi fulufhedzea kha Mudzimu. Tsho dzula na Ipfi ḽa Tshivhumbeo tsha mathomo.

Zwino ni songo tenda u xedzwa. Afho ndi tshi ri Mudzimu na nḽila dzawe ha shanduki, a tho ngo ri tshivhidzo na vhaḽinḽa vhatsho a vha shanduki. Tshivhidzo a tshi Mudzimu. Ngauralo tshi a kona u Shanduka. Fhedzi tshe nda amba ndi uri nga ṅwambo wa Mudzimu a sa shandukiho na nḽila dzi sa shandukiho ri nga kha ḽi humela murahu ra vhona tshiito tshau thoma na tsho khunyelelaho tsha Mudzimu ra ko nou haṭula nga muelo wonoyo. Zwi itwa nga u tou ralo. Tshivhidzo vhukuma tshi ḽo lingedza u vha sa tshivhidzo tsha mathomo tsha Phenthekhoste. Tshivhidzo vhukuma tsha ṅamusi tshi ḽo lingedza u ḽivhambedza na tsha u thoma. Na vhaḽinḽa vha zwivhidzo, vha na Muya muthihi wa Mudzimu ngomu havho, vha ḽo lingedza u ḽivhambedza na Muaphostola Paulo. A vha nga tou fana kokotolo nae fhedzi vhaḽinḽa vhukuma ndi vhone vhane vha ḽo vha tsinisa na Paulo, we a vha o vhoḽholowa na vhatsho vhoṭhe, o ḽikumedza tshoṭhe kha Mudzimu, a ṅekedza vhatsho Ipfi ḽa Mudzimu fhedzi, a vhonadza Muya Mukhethwa maanḽani awo. Haho muṅwe we a ita zwi ngaho zwenezwo. Ni tea u edzisela zwa mathomo. Sa kha mabebo, Tshivhidzo vhukuma ndi tshone tshine tsha ḽo lingedza u tevhela vhuṭala ha vhatumbuli vhatsho nga Phenthekhoste na vhaḽinḽa vhatsho vha ḽo tevhela muaphostola Paulo, muḽinḽa wa u thoma kha tshifhinga tsha tshivhidzo tsha u thoma. Zwo tou leluwa nga u tou ralo, na u vha zwa vhuḽisa.

Na iyi khoṅo - yo leluwesa, ngeno i ya vhuḽisa - ndo zwi kona, nga thuso ya Muya Mukhethwa, u vhalala Bugu ya Nzumbululo na dziḽivhazwakale nda wanulusa kha tshifhinga tshithihi nga tshithihi, muḽinḽa muthihi nga muthihi, vhuḽapfu ha tshifhinga nga tshithihi, na tshipiḽa tshithihi tshazwo tsha tamba kha ndivho ya Mudzimu u bva Phenthekhoste u swika vhuḽheloni ha izwo zwifhinga.

Vhunga sa izwi ni tshi vho pfesesa uri ri haṭula hani zwe Tshivhidzo Vhukuma tsho vha tshi zwone (zwe tsha vha tshi zwone Phenthekhoste na zwe tsha vha tshi zwone nga tshifhinga tsha vhaaphostola sa zwe zwa vhiswa zwone ngomu ha Ipfi kha Bugu ya Mishumo), ri nga shumisa mulayo honoyo muthihi uri rikone u vhona uri tshivhidzo tsho kundelwa hanihani. Vhukhaxhi ha mathomo, he ha ṅangavhedzela ngomu tshivhidzoni ha dzumbululwa kha Bugu ya Mishumo na Nzumbululo, na kha Maṅwalo, zwi ḽo ṅaṅa u vhonadzwa kha u tevhekana ha zwivhifhinga, u vhuṅya u swika ri tshi ḽa kha u fheliswa ha ngoho tshoṭhe kha tsha mafhelo, kana Tshifhinga tsha Laodikea.

Zwino heneḽa kha khoṅo ye ra ṭanganedza u bva kha Murena, hu ḽa iṅwe ine ngoho yayo i takadza zwituku. Ndo ri Tshivhidzo Vhukuma tshi ḽo dzulela u ṭoḽo nga sa zwe tsha vha tshi zwone kha Bugu ya Mishumo. Iyo ndi ngoho vhukuma. Fhedzi ro wana uri Ipfi ḽi funza nga ha u dzhenelwa nga vhuḽhaxhi u swika vhuḽheloni ha ngoho tshoṭhe maḽuvhani a vhuḽhelo afho Murena a tshi vho ṭoḽo vhonala. Zwino hu tutuwa mbudziso mihumbuloni yashu; Naa Mudzimu u a ṭutshela Vhawe na u litsha vha tshi wela

tshiimoni tsha u fhurwa tshoṭhe? A zwi athu no ngo vhuya zwa itea, ngauri maṅwalo a zwi vhea khagala Mateo 24:24 uri "Vhanangiwa" A VHA NGA fhurwi.

"Hu ḑo vuwa Vhokhristo vha u zwifha, na vhaphorofita vha u zwifha, vha sumbedza zwiga zwihulu na maḑembe; lune NGAVHE ZWO VHA ZWI TSHI KONADZEA, vho vha vha tshi ḑo fhura vhanangiwa."

Miniha? Phindulo i khagala phanda hashu. Hu na tshivhidzo tsha vhukuma na tshivhidzo tsha mazwifhi. Hu na Muṭokola vhukuma na Muṭokola wa mazwifhi. Fhedzi zwi a pfala uri hetshila tshivhidzo tsha mazwifhi (vathu vha muṭokola wa mazwifhi), tshidzulela u ṭoḑou dzhia vhudzulo ha tshivhidzo tsha vhukuma na u lwisa uri tshone, hu si Vhanangiwa, ndi vhone vha vhukuma na vho themendelwaho. Tsha mazwifhi tshi lingedza u ṭoḑou vhulaha tsha vhukuma. Zwo vha zwo tou ralo kha Bugu ya Mishumo, zwo tou vhewa nga u ralo kha zwifhinga zwa sumbe, nahone zwo ḑivhadzwa nga u ralo kha Maṅwalo. Zwo dzula zwo tou ralo. Zwi ḑo ḑi dzula zwo ralo. Zwi nga si shanduke.

Zwino kha ri dzhie tshenzhemo uri ri si ḑadiswe kha tshino tshipiḑa. Ngazwo ri ṭoḑa ipfi la Mudzimu u fha vhundeme fhungo ili. Kha ri humele murahu kha Bugu ya tsiko, Genesi. Tsimuni ya Edeni ho vha hu na miri MIVHILI. Muthihi wo vha u wavhuḑi, muṅwe u muvhi. Muthihi wo bveledza VHUTSHILO, muṅwe u tshi bveledza Lufu. Ho vha hu na vhana vhavhili vhe vha ṅekedza zwiṭhavhelo kha Mudzimu. Litshani izwo ndi zwi dovholole, VHUVHILI havho vho ṅekedza zwi ṭhavhelo kha Mudzimu. Genesi 4:3-5

"Ha ri nga u ya ha tshifhinga, Kaini a ḑisa mitshelo ya mavu sa ṭhavhelo a ṅekedza Mudzimu.

Na Abele, na ene a ḑisa zwiranzhe zwa nngu dzo nonaho. Mudzimu a ṭhomphe Abele na sthiṭhavhelo tshawe:

Fhedzi Kaini na tshiṭhavhelo tshawe a si zwi ṭhomphe."

Fhedzi muthihi (Kaini) o vha e muvhi, e wa khotsi awe (uḑa Muvhi), ngeno Abele o vha o luga phanda ha Mudzimu. Tshiṅwe hafhu, ho vha na vhana vhavhili vhe vha bva kha ṅama nthihi ya vhabebi vthithihi. Vho vha vhe mafhata a Isakha na Ravheka. Muthihi o vha e munangiwa nga Mudzimu muṅwe e jihwarahwara. Vhuvhili havho vho rabela Mudzimu. Kha tshiṅwe na tshiṅwe tshavho ho vha hu na u rabela Mudzimu hune ha katelwa. Kha tshiṅwe na tshiṅwe muvhi o vha a tshi vhenga o lugaho, a shengedza o lugaho. Nga zwiṅwe zwifhinga muvhi o lozwa o lugaho. Fhedzi dzhielani tshenzhemo, vho zwalwa fhethu huthihi. Vho dzula vhoṭhe. Vhoṭhe vha na zwe vhaitela na u sumbedzisa u losha Mudzimu.

Mbonadzo idzi dzi sumbedza vhukhonyeleli ha tshifanyiso tsha Murena Khristo Yesu musi a tshi ri Muvhuso wa ṭadulu u nga munna we a zwala mbeu yavhuḑi, swina la ḑa la zwala mufhunga vhukati ha mbeu yavhuḑi. Mudzimu ho ngo zwala mufhunga. Sathane o zwala mufhunga vhukati ha mbeu yavhuḑi. Mifuda ya miri iḑa mivhili (vathu) u bva kha tshaka mbili dza mbeu, zwo mela fhethu huthihi. Zwa kanzwiwa nga jifhasi jithihi, vha kovhana ḑuvha jifanaho, mvula na dziṅwe mbuyelo dzoṭhe, vhuvhili hazwo zwa kaṅwiwa nga tshifhinga tshazwo. Ni khou zwi vhona? Ni songo vhuya na fa no hangwa ngoho iyi afho ri tshi ita ngudo zwifhinga zwa tshivhidzo ngavhuya na mapfundo. No no ita zwoṭhe, ni songo hangwa uri ndi kha tshenetshi tshifhinga tsha vhuḑhelo, hune mufhunga wa vhoḑhekanyelwa u yo fhiswa, ndi hone hune vha ḑo khurumedzela goroi nḑa ine ya khou kuvhanganywa ḑuluni nga Murena.

Muhumbulo uyu ndi tama u u hwala u swika mugumoni, ngauralo kha ri ye phanda nga jiga jithihi. No no vhuya na vhala ḑivhazwakale ya dzimvuselelo? Huno, mvuselelo i sumba mutshimbilo wa maanda a Mudzimu. Nahone tshifhinga tshoṭhe hezwi Mudzimu a tshi tshimbila, Sathane u vha e heneḑho uri na ene a tshimbilevho. A zwi athu vhuya zwa kundwa u ralo. Misini ya mvuselelo Khulwane ya Welsh (vathu vhanzhi izwi a vha zwi ḑivhi), vhudzulo ha vho xelaho mihumbulo ho ḑala nga tshihadu, ha vha na musumbedzo muhulu wa maanda a Diabolo hu itela u tswelula vhulavhelesi u bva kha Mudzimu. Ho ṅwalwa u pfi nga maḑuvha a Wesley vathu vho vha vha tshi ita zwithu zwi sa pfesesei zwe zwa vha zwi khagala uri ndi Sathane ane a khou linga u nyefula vhuḑi ha maanda a Mudzimu. Nga maḑuvha a Luther hu pfi maḑembe a vhushumeli hawe ho hu si ngo ḑi siamedza kha u bvelela ha u lwisana na kereke ya Roma, fhedzi maḑembe o vha o sendekwa kha uri o zwi kona nahone a zwi ita u dzula o dzivhuluwa na u fhelela muhumbuloni vhukati ha vhadziavhukaluli vhe vha vha vha tshi dzula vho ḑadzwa na u endedzwa nga mimuya mivhi. Nahonevho arali no vha ni tshi ḑivha vhushumeli vhuno ha zwifhinga zwa vhuḑhelo, ni tea u vha no dzhiela tshenzhemo ya u ṭhaselwa huthihi nga mimuya ya mazwifhi na mivhi. Zwi tea u tou ralo. Zwino ndi a tenda na u fulufhela uri mihumbulo yaṅu yo lundiswa nga muya lwo khunyelelaho lune ni a zwi pfa, na u zwi shumisa.

U pfunelani mbuno nga ha muṭokola wa Ngoho na wa Mazwifhi i tshi vangana na u sumbedzisa mimuya mivhili i tshi shuma, kha ri lavhelese aya Maṅwalo: 1 Yohane 4:1-4 na Yuda 3,4,12.

"Vhafunwa, ni songo sokou tenda mimuya yoṭhe yoṭhe, lingulani mimuya ni vhone uri i bva ha Mudzimu naa: ngauri vhaphorofita vhanzhi vha mazwifhi vho ḑa shangoni.

Ngezwi zwine ngazwo ra ḑivha Muya wa Mudzimu: Muya ufho na ufho une wa bula uri Yesu ndi Khristo u bva ha Mudzimu:

Huno muya ufhio na ufhio une u si buleuri Yesu Khristo o ḡa e kha ḡama a si wa Mudzimu: nahone uyu ndi uḡa muya wa mupikakhristo, we nap fa u pfi u ḡo ḡa; na zwino WO NO ḡI VHA shangoni.

Ni vha Mudzimu, vhana vhaḡuku, nahone no vha kunda: (muya wa mupikakhristo) ngauri Ndi muhulu, (Muya wa Mudzimu) a re kha inwi u fhirisa a re kha shango.”

Yuda 3,4,12

“Vhafunwa, ndo ri ndi tsha ḡi ḡoḡa u vusa nungo dzoḡhe dza u ni ḡwalela a u ni kwengweledza, uri ni lwele lutando lwe lwa kumedzwa VHAKHETHWA.

Ngauri hu na VHAḡWE VHATHU (husini Vhakhethwa) vhe vha ḡengeledza vha dzhenavho,(havha a vho ngo dzhena ngomu tshitumbani nga ḡila ya MUḡANGO zwinoḡa ndi mavemu) vhe vha dzula vho ḡwalwa na kale uri vha ḡo wana wonoyu mulandu, VHA SA OFHI MUDZIMU, vhane tshilidzi tsha Mudzimu washu vha tshi Shanda, vha ita tsha u ḡi phiḡa ngatsho, vhashandukela Yesu Khristo Muḡe e eḡhe, Murena washu.

Ndi vhone vha ḡodzaho zwimima zwaḡu mashika, zwauri, vha tshi ḡa na INWI, ndi u tou ḡifulisa vha sa ofhi tshithu...”

A zwi hanedzei musi ho sedziwa aya maḡwalo uri Tshivhidzo Vhukuma na tshivhidzo tsha mazwifhi zwo lukana, ngauri zwo zwalwa fhethu huthihi naho dzimbeu dzo fhambanho.

Huno zwino, ndi vhona u nga hu na tshiḡwe tshithu tshine na tea u ḡivha. Zwivhidzo zwa sumbe zwine zwa khou ambiwa nazwo nga Yohane zwi re ngei Asia Minor zwoḡhe ndi zwivhidzo zwa Vhannḡa. Ha khou amba na tshivhidzo tsha Yerusalema tshe tsha vha tsho anda Vhayuda na Vhannḡa vha sigathi. Muhumbulo u wa uri Mudzimu o ḡutshela Vhayuda a rembulutshela kha Vhannḡa. Ngauralo, kha zwoḡhe zwifhinga zwa zwivhidzo izwi ndi Mudzimu a tshi khou shuma na Vhannḡa, na u ḡivhidzela Muselwa wa Nḡa. Izwo zwi ita uri “Zwifhinga zwa Tshivhidzo” na “Khunyeledzo ya Vhannḡa” zwi vhe tshithu tshithihi. Mishumo 13:44-48

“Nga Savhatha ya matshelo ha ḡoḡa u kuvhangana muḡi woḡhe vho ḡa u pfa mafhungo a Mudzimu.

Vhayuda vha tshi vhona mavhuthu, vha ḡala vivho vha hanedza zwi ambiwaho nga Paulo, vha hanedza vha semana.

Paulo na Baranaba vha amba vho takala vha ri, mafhungo a Mudzimu o vha o pfi a range u vhudzwa vhoiwi. Zwino nge na a hana, na ḡiita vha songo fanelwaho nga vhutshilo vhu sa fheliho, vhonaniha riḡe ri ya ha Vhannḡa.

Ngauri Mudzimu o ri laya a ri: Ndo u Vhea uri u vhe tshedza tsha Vhannḡa, uri vha tshidzwe nga iwe u swika mugumoni wa shango.

Vhannḡa vha tshi pfa vha tshi ralo, vha takala vha renda mafhungo a Mudzimu, ha tenda vhoḡhe vhe vha vhetshelwa vhutshilo vhu sa fheli.”

Vharoma 11:1-8,

“Zwino Mudzimu u a zwifha? Ndi ri na kathihi ngauri na ḡe ndi Muisiraele, wa mbeu ya Abrahamu, wa lushaka lwa Benyamin.

Mudzimu vhatu vhawe vhe a dzula o vha ḡivha ho ngo vha laḡa. Kani a ni zwi ḡivhi zwine maḡwalo a amba kha Elia musi a tshi hwelela vhatu vha Mudzimu.

U ri Murena, vho vhulaha vhaphorofita vhau, vha thutha dzialetare dzau, ndo sala ndi ndoḡhe, na zwino vha ḡoḡa u mmbulaha.

Phindulo ya Mufdzimu ya muvhudza uri mini? I ri: Ndo ḡi siela zwigidi zwiḡanu na zwivhili zwa vhanna vhe vha si gwadamele Baali.

Na zwino zwo ralo, ho sala kugwada nga he tshilidzi tsha nanga ngaho.

Arali zwo bva kha tshilidzi, ndi uri a zwo ngo bva mishumoni, tshilidzi tshi sa ḡo litsha u vha tshilidzi

Miniha zwino? Tshine Vhaisiraele vha tshi ḡoḡa a vho ngo tshiwana, tsha waniwa nga vhanangiwa, vhaḡwe vho rindidzwa vhanzhi vha pofudzwa.

(Vhunga ho ḡwalwa ha pfi: Mudzimu o vha fha mbilu yo swifhalelwaho uri vha lale, maḡo ha vhoi, nḡevhe a dzi pfi u swika na namusi.”

Vharoma 11:25-29,

“Ngauri a thi funi mafhungo aya a tshiphiri ni sa a divhi, vhathu vhanga, ni sa do di ita vhothaho. Ndi ri: Vhaisiraele nga thungo vho rindidzwa. Ha vhuya ha dzhena vhunzhi ha Vhannda.”

Ndi hone Vhaisiraele vhothe vha tshi do tshidzwa. Vhunga ho nwalwa ha pfi mutshidzi u do bva Tsioni, u do humisa vhutshinyi kha Yakobo;

Ndi wone mulanga wav hone nge, musi ndi tshi do tusa zwivhi zwavho.

Nge Vhaisiraele vha nyadza mafhungo anga muga ndi maswina a Mudzimu, hu u itela vhozwi; hone nge vha nangwa, ndi vha funwa vha Mudzimu hu u itela vhokhotsi. Ngauri mbidzo na dzimpho a zwi di nga thembuluwo.”

Izwi zwifhinga zwa tshivhidzo zwine zwa wanala Asia Minor zwo vha zwi na zwiwe zwi alului ngomu hazwo, nga tshifhinga tshenetsho tsha kale, we wa ha muthselo wo lundaho wa zwifhinga zwa nga matshelo. Dze dza vha dzi tshi sokou vha mbeu dze dza zwalwa murahu ngei dzo do bevelela nga vhuya kha noni yo no vhibvaho, sa zwe Yesu a ri:

“Zwino arali vha tshi rali kha muri mutete, muri wo omaho vha do u ita zwi ngafhani?” Luka 23:31

Mulaedza Kha Tshifhinga Tsha Tshivhidzo Tsha Efeso

Nzumbululo 2:1-7

Muruwa wa tshivhidzo tsha Efeso muruwa uri; U ralo uja o faraho naledzi thanu na mbili nga tshanda tshihihulu tshawe tsha uja, Mutandululi vhukati ha zwivheambone zwi thanu na zwivhili zwa musuku uri:

Mishumo yau ndi a i divha, na u ditshupha, na u kondelela hau, na uri vhavhi a U koni u sokou vha litsha; wo guda vhane vha ri ri vhaaphostola wa wana vhe vha zwifhi:

Wo kondelela U si litshe u tshi itela dzina Janga, a wo ngo neta.

Huno tshine nda sanda kha iwe ndi uri Lufuno lwau lwa u lwa ka; le wo lu litsha.

Do vha U elelwe he wa wa U hone, U shanduke U dovhe U ite mishumo ya kale. Wa sa ralo ndi do u dela nda thudza tshila tshimambone tshau tsha bva vhudzuloni hatsho, arali was a shanduka.

Hone tshine wav ha natsho a si tshi; Iwe u vhegnga mishumo ya Vhanikolai, ine na nge nda i vhenaga.

A re na ngevhe dza u pfa nga a pfe zwine Muya wa vhudza tshivhidzo: Mukundi ndi ene ane nda do mu fha aja zwa muri wa vhutshilo u re Paradisoni ya Mudzimu wanga.

Muqinda

Muqinda (muruwa) wa tshivhidzo tsha Efeso o vha e Paulo. Uri o vha e muqinda wa tshifhinga tsha tshivhidzo tsha u thoma tsha vhannda a zwi vhi zwa hanedzea. Naho Petro e ene o nekedzwaho maanda a u vula mavothi kha Vhannda Paulo ndi ene we a newa u vha muphorofita na muaphostola. O vha e Muphorofita na Muqinda kha Vhannda. Ofisi yawe ya tshiphorofita, ye ngayo a tangedza nzumbululo ya Ipfi yo khunyelelaho kha Vhannda yo topola ene sa muqinda ane a vha muaphostola wavho. Izwi vha we vhaaphostola vhe vha vha vhe ngei Yerusalema vho tendelelana nazwo. Vhagalata 1:12-19,

“Nahone a tho ngo a tangedza kha muthu, a thongo funzwa nga muthu, ndo tou dzumbululelwa nga Yesu Khristo.

A kutshilelel kwanga kwa kale kwa Vhayuda no a pfa, zwauri ndo tou kalula u tovholo tshivhidzo tsha Mudzimu ndi tshi tshi thutha:

Ndo vha ndo tou bevelela phanda kha Vhuyuda, nda fhira vhanzhi kha thanga yanga kha lushaka ndi tshi tou vha muhali muhulu wa u halifhela milayo yahashu ya vhokhotsi.

Huno o dzulaho o nnanga nditshe muvhilini wa mme anga, we a mmbidza nga tshilidzi tshawe, ndi hone a tshi zwi funa.

U dzumbululela Murwa wawe ngomu hanga, uri ndi ambe mafhungomaqifha vhukati ha Vhannda. Huno nge a thongo thoma u langana na nama na malofha.

Nahone a thongo tutshelela Yerusama nda ya ha vho nthanhelaho phanda u vha vhaaphostola, ndo tutshelela shangoni ja Arabia nda kona u dovha nda humela Damaseko.

Ngavhuya, ho no fhela miwaha miraru, ndi hone ndi tshi gonya Yerusalema u yo vhonana na Kefa, nda fhedza maquvha a fumi na matanu ndo dzula nae.

Vhañwe vhaaphostola ndi si vha vhone arali e si Yakobo murathu wa Murena.”

Vhagalata 2:2

“Ndo gonya nge nda dzumbululelwa nga bono, nda vha hanelela kufunzele kwanga kwa mafhungo maḍifha kwa vhukati ha Vhannḁa. Zwihuluhulu ndo hanelela vhaḁivhalea; uri ndi sa ḁo vha ndo gidima na zwino ndi khou gidima lwa fhedzi.”

Vhagalata 2:6-9,

“Huno vha vha ḁa vhone vha pfi vhaḁivhalea - kana kale havho vho vha vha tshi pfi vho nnyi, kha nḁe ndi zwithihi, Mudzimu ha ḁaluli muthu- vhenevho vhaḁivhalea a vha na tshe vha nyengedzedza:

Tsho vhaho hone ndi uri: vho zwi vhona zwaurinḁe ndo kumedzwa u amba mafhungo maḍifha kha vha songo rubaho, vhunga Petro e wa u ralo kha vho rubaho:

(Ngauri we a shuma kha Petro a vha muaphostola wav ho rubaho, o shuma na kha nḁe, nda vha wa vhanḁa-:)

Vhaḁivhalea vho ri u ḁalukanya tshilidzi tshe nda fhiwa, Yakobo na Kefa na Yohane, vha vhaḁilaea zwauri ndi dziphuphu, vha khaḁana na nḁe na Baranaba nga vhukonani, ha vha uri: riḁe ri vho ḁo ya kha vhanḁa, vhone vha ye kha vho rubaho.”

Vharoma 11:13,

“Ndi vhudza na inwi Vhannḁa, vhunga nḁe ndi muapostola wa Vhannḁa, ndi khoḁa mushumo wanga.”

Paulo o tumbula tshivhidzo Efeso henefha vhukati ha miñwaha ya ḁana ya u thoma. Izwi ndi zwine ngazwo ra kona u vhekanya datumu ya u thoma ha Tshifhinga tsha Tshivhidzo tsha Efeso henefha nga ñwaha wa murena washu wa 53.

Kufunzele kwawe ko vula ḁila ye vhañwe vhaḁinḁa vha tama u swikelela hone, vhuḁivhuḁi o tou vulela vhashumeli vhoḁhe vha Mudzimu vha ḁa matshelo ḁila, naho o vha a si nga si kone u swikelela vhunḁha ha sia ḁa tshiphorofita sa zwe Paulo a ita. Vhushumeli wa Paulo wo vha u na vhuḁi ha phetha tharu sa dzi tevhelaho:

Tsha u thoma, Paulo o ima na Ipfi tshoḁhe. Ho ngo peama u bva khaḁo no vha mbadelo yazwo yo vha ifhio. Vhagalata 1:8-9,

“Hone na riḁe kana muruñwa ane a bva ḁadulu, a ni funza mañwe mafhungo maḍifha a si ayo e ra ni funza, ngavhe o teketelwaho.

Vhunga ro dzula ro zwi amba u thomani, na zwino ndi a dovha ndi ri:

Arali muñwe a ni vhudza mafhungo maḍifha a thungo ha hayo e na ḁanganedza, o laḁwa.”

Vhagalata 2:11, 14,

“Huno musi, we Petro a ḁa muḁini wa Antiokia, ndo vhuya nda mu hanedzela khofheni hawe nge a ḁisolisa.

Huno nga u vhona uri vho vha vha sa tshimbili nga u lulama ha mafhungomaḍifha, ndo vhudza Petro phanḁa ha vhañwe vhoḁhe, Arali iwe u re Muyuda, u tshi tshil; a nga kutshilele kwa Vhannḁa, wa litsha kwa Tshiyuda, u kombetshedzela mini Vhannḁa u Shanduka vha vha Vhayuda?”

1Vhakorinta 14:36-37,

“Mini? Kani mafhungo a Mudzimu o davhuka kha inwi? Kana o swika kha inwi ni noḁhe?

Onoyo ane a ḁifhima a ri; ndi muphorofita, ndi wa Muya, nga a tende uri zwine nda ni ñwalela zwi bva ha Murena.”

Dzhielani tshenzhemo uri Paulo o vha a si murado wa dzangano ḁa tshivhidzo fhedzi o vha a tshi rangwa phanḁa nga Muya Mukhethwa, sa zwiḁa Mudzimu a tshi takusa Mushe uri a rangephanḁa Isiraele u bva Egipita. Khoru ya Yerusalema a si yone ye ya ruma Paulo, kana uri yo vha i na maanḁa ḁha hawe. Ndi Mudzimu na hone Mudzimu e eḁhe ndi ene o rumaho na u rangaphanḁa. Paulo o vha e si wa vhatu, fhedzi e wa Mudzimu. Vhagalata 1:1,

“Nḁe Paulo, muaphostola, (zwi sa bvi kha vhatu, zwi songo itwa nga muthu, fhedzi nga Yesu Khristo, na Mudzimu Khotsi, we a mu vusa u bva vhafuni:)”

Vhagalata 2:3-5,

“Huno na Tito we a vha e na n̄e, naho o vha e Mugerika ho ngo kombetshedzwa upfi nga a rube:

Zwi tshi ralo ho vha u itela vharathu khole vhe vha dzheniswa nga u tou n̄engiswa, vhe vha dzhena nga u n̄enga. Vhe vhaṭoli vha u ṭola vhuḍilangi hashu, he ra hu wana kha Khristo Yesu, uri vha dovhe vha ri ite dziphuli:

Vhenevho na kathihi a ro ngo vhuya ra dzula ro vha sendelela uri ri vha luvhe, ro itela uri u sa zwifha ha mafhungo maḍifha hu ḍi dzula hu phanda haṅu.”

Tshavhuvhili, vhushumeli hawe ho vha hu kha maanda a Muya, ngauralo ho ṭana Ipfi lo ambiwaho na lo n̄walwaho. I Vhakorinta 2:1-5,

“Na n̄e vharathu vhangwa zwe nda ḍa kha inwi a tho ngo ḍa ndi wa u ni ḍivhadza vhuṭanzi ha Mudzimu nga u nakisa maipfi na nga vhuṭali.

Ngauri a tho ngo ri ndi ḍivha tshithu vhukati haṅu arali e si Yesu Khristo, eneha ndi tshi amba muvhambwa.

Ndo dzula nga u shaya nungo nan go nyofho na nga u tetemela hunzhi musu ndi na inwi.

Fhungo ḷanga na pfunzo yanga zwo vha zwi si zwa u ni kunda. Nga maipfi a vhuṭali, tshazwo ho ḍi sumbedza Muya na Maanda khazwo:

Uri lutendo lwaṅu lu si ime nga vhuṭali ha vhatu, lu ime nga maanda a Mudzimu.”

Mishumo 14:8-10,

“Muḍini wa Lisitara ho vha hu na muṅwe munna we a vha tshi ṭwa o dzula ngauri o vha o holefha milenzhe, we a vha a sa athu tshimbila u bva tshee a bebwa:

Onoyo a thetshelesa Paulo a tshi khou amba: Paulo a tshi mulavhelesa a vhona zwuri u khou tenda zwauri a nga fhodzwa,

A amba nga ipfi ḷihulu a ri, Takuwa u ime nga milenzhe yau. Huno a takuwa a tshi tou thamuwa a tshimbila.”

Mishumo 20:9-12,

“Muṅwe muṭhannga we vha a tshi pfi Oitixo o vha o dzula kha kuhoth. A farwa nga khofhe khulu Paulo a tshi khou amba. Khofhe dza mu fara a wa kha n̄ḍu ya n̄ṭha ya vhuraru vha mu takula o fa.

Paulo a tsa a wela n̄ṭha hawe a mukuvhatedza a ri; litshani u zhamba; ngauri muya wawe u kha ḍi vha kha ene.

A vhuzelela ḅuni ya n̄ṭha a n̄wata tshinkwa a ḷa, a amba mafhungo manzhi navho ḷa vhuya ḷa tsha; a kona u ṭuwa.

Uḷa muṭhannga vha mu ḍisa a kha ḍi tshila; huno u fhumudzwa havho hu si vhe huṭuku.”

Mishumo 28:7-9,

“Mukoma wa tshiṭangadzime itsho o vha a tshi pfi Publio, o vha e na muranga wawe henefho; onoyo a ro ṭanganedza ra vha vhaeni vhawe maḍuvha mararu, a ri tonda.

Huno Khotsi a Publio o vha o farwa nga dali na n̄owa: Paulo a dzhena ha nene a rabela a vhea zwanda kha ene a mu fhodza.

Ha mboḍa na vhaṅwe vha itsho tshiṭangadzime vha re na malwadze vha fhodzwa.”

II Vhakorinta 12:12, “Maḍembe a vhaaphostola huufha o shumiswa vhukati haṅu, ha vha na u kondelela hunzhi nga maḍembe na nga zwimangadzo na nga mushumo wa maanda.”

Tsha vhuraru, o vha e na vhuṭanzi ha mutshelo wa vhushumeli he ha n̄ewa nga Mudzimu. 2 Vhakorinta 12:11,

“Ndo vha tsiluha, inwi no tou nkombetshedza, n̄e hone zwo vha zwo n̄dingana ndo tou khoḍiwa nga vhoiwi ngauri na kha tshithihi a tho ngo sala murahu ha avho vhaaphostola vha manakanaka.”

I Vhakorinta 9:2

“Arali kha vhaṅwe ndi si muaphostola zwanga, kha inwi ndi munzalo: ngauri lufayo lwa luayo lwa vhuaphostola hanga ndi vhoiwi Murenani.”

II Vhakorinta 11:2,

“Ngauri ni vhango, ndi vhangela Mudzimu, ngauri ndo ni ambisela munna muthihi, ndi tshi ri ndi do nekedza Khristo musidzana tshipofu.”

Paulo o vha ndila ya u dīsa magogo na magogo a nngu dza vhannda, o vha kanzwa na u vha kholopha, u swika vha tshi aṅwa mitshelo ya u luga na u lugela u tṅana na Murena sa tshipiḡa tsha muselwa wa Vhannda.

Nga tshifhinga hu tshi netshedzwa Nzumbululo, uya nga ha sialala, Paulo o vha o no fa sa mufelavhurerele, fhedzi Yohane o vha a tshi khou bvela phanda kokotolo! sa zwe Paulo a vha a tshi khou ita nga tshifhinga tsha vhushumeli hawe. Lufu lwa Paulo, phanda ha u nekedzwa ha Nzumbululo, a zwi tḡafhisi ngoho ya uri o vha e muḡinda wa Tshifhinga tsha Tshivhidzo tsha Efeso, ngauri muḡinda kha tshifhinga tshiṅwe na tshiṅwe ndi ene ane a tṅuwedza tshifhinga itsho nga Vhushumeli mbonadzwa nga ipfi ḡa Mudzimu hu sa lavheleswi uri o vhonala na u tṅwa lini. Paulo o vha e muthu wa u ralo.

Muḡi wa Efeso

Muḡi wa Efeso wo vha u muṅwe wa miḡi miraru mihulusa ngei Asia; wo vha u tshi ḡivhiwa nga ḡa muḡi wa vhuraru wa Lutendo lwa Tshikhristo. Yerusalema hu wone wa u thoma, Antiokia hu wa vuvhili. Wo vha u muḡi wo pfumesaho. Muvhuso wo vha u wa Vharoma fhedzi luambo ho vha hu Tshigeriki. Vhaḡivhazwakale vha tenda uri Yohane, Maria, Petro, Andrew na Filipi vhoṅhe vho vhumungwa muḡini honoyu wa lunako. Paulo we a tumbula lutendo lwa vhukuma kha uyu muḡi, o funza khawo lwa miṅwaha miraru; fhedzi musi e si ho sambini o vha a tshi dzulela u vha thabeloni a tshi vha elelwa. Thimotheo o vha mubishopo wawo wa u tou thoma. I Thimotheo 1:1-3,

“Paulo, muaphostola wa Yesu Khristo o laiwaho nga Mudzimu mutshidzi washu, na nga Khristo Yesu a re fulufhelo ḡashu;

U ṅwalela Thimotheo, ṅwana wawe vhukuma, u tendani, uri: Tshilidzi na khathutshelo na mulalo zwi bva ho ha Mudzimu Khotsi na ha Khristo Yesu Murena washu nga zwi vhe kha iwe.

Vhunga ndo u humbela uri u sale Efeso, nṅe ndi tshi fhirela Makedonia, uri iwe u sale u tshi laya vhaḡa vhatu, uri vha sa do funza dzipfunzo dzisili.”

Ḳone dzinavhukuma, Efeso, ndi dzina ḡi re na tḡalutshedzo mbumbano i mangadzaho, “Itsho tshi lavhelelwo,” na “Nyitshedzelo.” Vhulavheleli ha ṅthesa ha hetshi tshifhinga ho thoma nga khunyelelo ya Muya Mukhethwa, “vhudzivha ha Mudzimu,” he vha vha vho lavhelela u huwelela Mudzimu hu re kha tshiimo tsha ṅṅha, zwe zwa siya hu tshi vho vha na dzema ḡifhungudzaho izwi. Gonobva kha u tevhela zwa Yesu ḡo thoma u ḡi vhonadza sathevhele ye kha ḡa matshelo yo vha i tshi do vhangela tshivhidzo uri tshi ṅuvhele lwo vhifhesaho kha “vhudzivha ha Sathane.” Tshivhidzo tsho vha tsho no litshedzela na u kumbululwa. Tsho no tṅutshela Lufuno lwatsho lwa mathomo. Mbeu ya luṅonya ye ya zwalwa kha Tshifhinga tsha Efeso yo vha i khou ya u hula nga muya wa vhukhaxhi u swika maṅoni oṅhe mavhi a tḡadulu a tshi kudzela ngalani dzayo. Ngauralo zwi si na mulandu ngelekanyoni dza muthu zwo do nga zwe kuḡa kuri kwa itisa zwone kha Efa muswa (tshivhidzo tshiswa) ngeno nga ḡiṅwe ḡa maḡuvha a tshi do fhurwa nga Sathane. Tshifhinga tsha Efeso tsho vha tsho ḡiṅkedzela vhuḡi ha Mudzimu, nahone lwa tshifhinga nyana tsho kunda tsha dovha tsha litshedzela, huno kha tshenetsho tshifhinga tsha u litshedzela Sathane o zwala mbeu ya u shubifhadzwa tshoṅhe.

Hone vhurerele ha Efeso hu fanyisa tshifhinga tsha tshivhidzo itshi tsha u thoma na u vhekanya zwifhinga zwa zwivhidzo zwe zwa vha zwi tshi khou do ḡa. Tsha u thoma, thembele khulu ya Diana, ye ya dzhia miṅwaha minzhi i tshi fhaṅwa, ngomu ha miṅa yayo mikhethwa ho vha hu na zwifanyiso zwa Diana zwa manakanaka zwe muthu a vhuya a zwi vhona. O vha a sa ngi zwiṅwe zwa zwifanyiso zwawe zwo vhwaho kha dziṅwe thembele dze dza kumedzelwa ene. O vha a tshi tou nga mufumakadzi a si na tshivhumbeo we a fhedza a tshi nga o ṅuvhela kha danda ḡe a vhaḡwa u bva khaḡo. Zwanḡa zwawe zwo vha zwo itwa nga nga vnutzimbi zwaho vuvhili. Izwi zwo khunyelela hani kha u vhonadza muya wa mupikakhristo we wa vhoḡhololwa kha tshifhinga tsha u thoma. Ngouḡa o hungululwa vhukati ha vhatu, fhedzi a si dzhie tshivhumbeo tshine tsha do shusha vhatu. Ngeno zwanḡa zwivhili zwa tsimbi yo vha i tsumbo ya uri o vha o ḡiimisela u lozwa mushumo wa Mudzimu afho a tshi yo govhela. Fhedzi hu nga a hu na we a mu dzhiela nzele kana zwe a vha a tshi khou ita. Fhedzi ḡiṅwe ḡuvha vho vha vha tshi do zwi vhona, misi nga izwo zwanḡa zwa tsimbi “zwiito zwawe” zwi tshi vha “pfunzo,” na uri pfunzo yawe yo vha mulayo wa muvhuso.

Nzudzanyo ya tshumelo ya thembele yo zwi vhevho khagala vhukuma. Tsha u thoma, ho vha hu na vhotshifhe vha dzingoṅwa. Vhutshifhe ha vhungoṅwa ho tsumbo ya vhatu vhane vha do shaya mbeu vha bva ipfini ḡa Mudzimu, ngauri vhatu vhane vha ri vha ḡivha Mudzimu vho fhandenywa na Ipfi vha vha vhaumba kha vnutshilo vhungaho sa ha ngoṅwa i si na mbeu. Tsha vuvhili, ngomu thembeleni ho vha hu vhotshifhekadzi tshipofu vhe vha vha vha tshi shuma mishumo ya zwa vhurerele thembeleni. Izwi zwo sumbedza ḡuvha ḡe zwimima, na zwifanyiso, nyitelatherelo na mishumo, zwa vha zwi tshi khou ya u dzhia vnutzulo ha Muya Mukhethwa nahone ho vha hu si tshe na mbonadzo ya vhumugala vhune ha ḡadza

thembele ya Mudzimu. Ntsha ha vhothe ho vha hu na tshifhe muhulu, munna wa maanda a politiki na thuthuwedzo ya tshitshavha, a tshi tana zwe zwa vha zwo no di vha hone, naho zwo vha zwi sa athu tou vhonelesa, uhu hu u amba uri, tshivhidzo tsho vha tshi khou do kumedzwa kha vhurangaphanda ha vhatu na nzudzanyo dza vhatu na vhuimimisi ha vhatu "U ralo Muya Mukhethwa" i vha i sa tsha vha tshithu tsha vhukuma tshi tshilaho. Fhasi havho vhothe ho vha hu na dziphuli dze dza vha dzi sa iti zwine dza funa nga nda ha u sokou theshelesa zwine vuvhusi ha zwa vhurerele ha amba. Izwi zwo vha zwi tshi amba mini arali hu si uri ho vha hu tshi do da duvha line vhotshifhe vho ambarelaho - nga mutshimbilo wa zwa politiki, vha tshi thuswa nga shango, na u dzhiisa vhudzulo ha Ipfi nga Muya wa zwidayopfunzo, pfunzo dzisili na vhurangaphanda ha vhatu- ho vha hu tshi do thuba tshivhidzo ngeno vharangaphanda vha tshi khou nzhangama nga lupfumo lwa vhukwila na u dipiina nga mudifho wa zwivhi; vhatu vha vha vhashai vhe vha vha vho tea u kanzwa nga Ipfi la Mudzimu, vho do vha vhalanda.

Yesu, Vhadinga Vhawe na Zwivhidzo

Nzumbululo 2:1,

"Aya mafhungo a ambiwa nga uyo o faraho naledzi dza sumbe nga tshanda tshawe tshauja, ane a tshimbila vhukati ha zwivheambone zwa musuku zwa sumbe."

Uyu ndi ene ane a ambiwa hu tshi pfi, "Honoyu Yesu Muthihi ndi ene ZWOTHE Murena na Khristo," Ngoyo ha, Mutshidzi ("...tshidzo ndi ya Mudzimu," Yona 2:9) a tshi khou tshimbila vhukati ha zwivhidzo zwifhinganani zwothe zwa sumbe. Zwe a vha e zwone kha tshifhinga tsha u thoma u zwenezwo zwifhinganani zwothe. Kha mutendi muwe na muwe, Ndi Yesu Khristo ene, mulovha, na namusi, na linin a lini. Zwe a vhuya a zwi ita luthihi U kha di zwi ita na namusi, nahone u do hana a tshi zwi ita.

Zwino ni do wana uri Yesu u khou tshimbila e the vhukati ha zwivhidzo. A hu na ane a tshimbila nae. Hone haho nga ngoho, ngauri ene e the ndi ene we a disa tshidzo, zwino ngauri o tshi renga nga malofha Awe u Wawe. Ene ndi Murena na Mune watsho. Tshi mu nea vhugala nahone uho vhugala ha nga vhu kovhani na muwe. A hu na Mupapa khae. A hu na Muashibishopo a re nae. Maria mme a muvhili wawe wa fhanu shangoni, ha nae. Ha ambi a rembulutshela ha khotsi ngauri ndi ene khotsi. Ha fhi Muya Mukhethwa dzi ndaela, ngauri ndi Mudzimu. Muya wa linin a lini, nahone ndi vhutshilo Hawe hune ha khou elela na u divhitha ngomu ha tshivhidzo a tshi tshi fha vhutshilo, lune arali hu si ene hu si nga vhi na vhutshilo. Tshidzo ndi ya Murena.

A hu na we a vha e nae musi a tshi tshimbila ngomu ha mbiti dza ndo ya mulilo. O vha e si muwe, fhedzi ndi ENE we a nembelela kha Thanda ya tshifhambano na u nekeda malofha Awe. Ndi ene Muthomi na Mukhonyeledzi wa lutendo lwashu. Ndi ene Alfa na Omega wa vhutshilo hashu. Ro ambiselwa ene hu si muwe. A ri vha tshivhidzo. Ri Vhawe. Ipfi jawe ndi mulayo. Zwidayopfunzo, pfunzodzisili, milayo yapo, na dzindayotewa a zwi ri kwami. Ee, ndi Yesu e ETHE ane a tshimbila vhukati ha zwivhidzo. Ndi Mudzimu a re ngomu hatsho, o diimisela a tshi ita zwine zwa mutakadza. Izwo ni songo vhuya na zwi hangwa. Ni na vhushaka vhuthihi fhedzi na Mudzimu na Mudzimuvho u na vhushaka vhuthihi na inwi, uyo ndi YESU nahone YESU E ETHE.

Khou ja na naledzi dza sumbe kha tshanda Tshawe tsha u ja. Tshanda tshauja tshi sumba maanda na ndaulo ya Mudzimu. Dziphisalema 44:3,

"A vho ngo wana mavu nge vha kona u shumisa pfumo javho, kana uri vho ditshidza nga tshanda tshavho: fhedzi tshanda tshau tshauja na u vha sedza u tshi setshelela, nauri wo vha takalela."

Tshandani tshenetshila tshauja tsha maanda hu na naledzi dza sumbe, dzine, uya nga ha Nzumbululo 1:20, ndi vadinga vha zwivhidzo vha sumbe. Izwi zwi khawhisa ja uri maanda na ndaulo ya Mudzimu zwi tikedza vadinga vha Mudzimu vhasumbe kha tshifhinga tshinwe na tshinwe. Vha bva vho dala mulilo na maanda a Muya Mukhethwa na Ipfi. Vha dzinalenzi ngauri vha tsaladza tshedza. Tshedza tshine vha tsaladza tshone ndi Tshawe. A vha na tshedza nga vhone vhone. A vha fungi mililo yavho vhone vhone uri vhatu vha tshimbile tshedzani tsha thase dzavho (Yesaya 50:11), Ndi vhusiku, afho hune naledzi dza vhonelesa hone. Ndi vhusiku ha swiswi ja tshivhi, ngauri vhothe (ndi amba na ifhasi lothe) vho tshinya nahone vha hana vha tshi tahela vhugala ha Mudzimu (Vharoma 3:23).

Vhadinga vha sumbe vha khou divhadza Mudzimu kha vhatu. Ane a vha tangedza, u tangedza we a vha ruma (Yohane 13:20). Vha amba vha dzhia vhukando zwi tshi bva kha ndaulo yawe. U vha tikedza nga maanda othe a vhudzimiraruthihi. Mateo 28:18-20,

"Yesu a da a amba navho, a ri, MAANDA OTHE o fhiwa ne ngei tadulu na fhanu shangoni.

Tshimbilani, ni funze tshaka dzo the, ni vha lovhedzo dzinani ja Khotsi, na ja Murwa na ja Muya Mukhethwa:

Ni tshi vha funza u ita zwothe zwe nda ni laya: vhone, NDI NA VHOINWI MISI YOTHE, U vhuya u swika vuhfelo ha shango (u fhela ha zwifhinga)."

Ngevhala, vho dala Muya Mukhethwa na lutendo, vho longwa mulilo wa Mudzimu, vha khou tshimbidza Ipfi la Mudzimu, ene a imaha a tshi vha tikedza. Edzanu elelwa, a hu na na mutendi na muthihi na kha tshifhio tshifhinga ane a fanela u vhuya a lila mbiluni yawe, "Oo! Ndi tama hani uri ngavhe ndo vha ndi hone ngei murahu tshifhingani tsha u thoma musi vhaaphostola vha tshi thoma u rumiwa." A zwi todi u vhuya wa sedza murahu. LILALA TADULU! Musedzeni ane na zwino u khou tshimbila vhukati ha zwivhidzo kha zwifhinga zwothe. Mu vheneni ane a vha ene mulovha na namusi na linin a lini, ha shanduki vuvha hawe na kha dzindila dzawe. Hune vhavhili kana vhararu vha kuvhangana Dzinani Lawe, u vha e hone vhukati havho! Hu si u sokou vha vhukati havho sa mu taleli o fusheaho kana sa muruwa o daho u hwala mafhungo; fhedzi u ima afho a tshi vhonadza zwine a vha zwone: Vhutshilo na Mulalamisi na Mufhi wa zwothe zwo lugaho kha tshivhidzo. Hallelujah!

"Ane a tshimbila vhukati ha zwivheambone zwa sumbe." Maipfi ayo a nana u pfala zwine a amba musi a tshi sedzwa o sendekwa kha mañwalo, ane a mu talusa sa "Khristo ane a vha vhutshilo hashu." Khristo, nga ngoho, ndi vhutshilo ha tshivhidzo. A tshi na vhuñwe vhutshilo. Hu si na ene tshivhidzo tshi sokou divhela tshigwada tsha zwa mbulungano, kijaba, guvhanganano la vhatu ji sa ambi tshithu. Sa tshitumbu tsho ambadzawo matongo tshi di hana tshi tshitumbu, ngauralo, tshivhidzo, no vha dzimbekanyamushumo dzatsho na zwine zwi nga phethwa nga miñwe mishumo ya tshilidzi, arali tshi si na Khristo tshi sokou divhela tshitumbuvho. Fhedzi arali e ngomu hatsho, a tshi tshi tshiwedza, tshi vha tshimangadzo tsha zwothe. "Muvhili wawe, u khunyelela hawe hune ha dadza zwothe." Na nga tshenetshi tshifhinga u khou tshimbila vhukati ha tshivheambone tsha musuku tsha tshifhinga tsha u fhedzisela. Zwe a vha e zwone musi a tshi tshimbila kha tshifhinga tsha u thoma ndi zwone zwine a vha zwone na zwino kha tshino tshifhinga. Yesu Khristo ENE, MULOVHA, na NAMUSI, na LINI na LINI.

"Zwivheambone zwa musuku zwa sumbe." Kha Ekisodo 25:31, iri,

"U ite tshivheambone musuku wo bvaho manyelo; nga u RWIWA nga mushumi wawo uri u lunde; tsinde na matavhi, sambelo lawe, mikhothi na maluvha zwi dovha zwithihi."

Tshivhidzo vhukuma tsha Yesu Khristo, muselwa, tshifanyiswa na musuku WO BVAHO MANYELO. Vhukhethwa Hatsho ndi u luga Hawe. Zwiñaluli zwatsho ndi zwiñaluli zwa vhugala Hawe. Vhudivhalea ha tshivhidzo hu wanala Khae. Zwine a vha zwone, ene u tasaladza zwone. Zwine a vha nazwo, ndi zwone zwine a vhonadza. A hu na vhuñhaki khae. O dala vhugala nga nda na nga ngomu. U bva u rangani u swika magumoni u mushumo wa Murena, nahone mishumo yawe yothe yo khunyelela. Muga, ngomu hawe hu phethwa na u vhonadzwa vhuñali ha lini na lini a tshivhangalelwa tsha Mudzimu. Muthu a nga zwipfesesa nga ndilade? Naho ri si nga si zwi ite izwo, ri a kona u zwi tangedza nga lutendo, nga uri Mudzimu o zwi amba.

A si tshivheambone tsha musuku fhedzi, ndi tsha musuku wo RWIWAHO. tsho itwa nga zwanza nga musuku wo kanziwaho, u ya nga ha maitete awe e a newa nga Muya. Nga nda? Nga ngoho u khou dadzisa tshengedzo ye Khristo a sia. Thundu dzawe dzo fhaladzwa. Vhutshilo hawe hu khomboni. U dzhiwa sa ngu ya tshihavhelo. U tolo vhulahwa divha lothe. U shengedzwa zwihulu, fhedzi kha zwothe hezwi ha lifhedzi na luthihi, kana uri u shengedza vhañwe. We a fanelwa nga MAFHUNGOMAQIFHA ndi a funeaho muselwa wa Khristo. Vhunga sa izwi musuku u tshi vhumbedzelea ngeno musinateha u tshi vundea musi u tshi rwiwa, hoyu musuku wa Mudzimu u do kondelela tshengedzo u tshi itela Murena, a sa govhei, a sa vunde, kana u lozwea, fhedzi a vhumbea sa tshithu tsha lunako na dakalo lini na lini nga dzindingo na milingo ya vhuno vhutshilo.

Khristo u Hudza Vhawe

Nzumbululo 2:2-3,

"Mishumo yau ndi a i divha na u didina, na u kondelela hau, na u ri vhavhi a u koni u sokou vha litsha; na u ri wo guda vhane vha diri ndi vhaaphostola, ngeno vhe si vhe si vhaaphostola, wa wanulusa uri ndi vhwifhi;

Wo kondelela, U si litshe, u tshi itela dzina langa, a wo ngo neta."

Zwo naka hani Mutshidzi a tshi hudza na a u khoda vhana Vhawe. U na vhuñfhinduleli ha vhuñfari havho ha mua havhuñi. U a divha uri hu na u shaya mañda vhukati havho, fhedzi ha sokou vha kaidzekanyela zwone. Uho a si u vha Murena na? U a divha uri tshiwedza kha zwo lugaho na u ri kaidza kha zwo vhihaho. Rothe ri nga guda ngudo yavhuñi ya ndaulo ya tshivhidzo na miya yashu. Zwitshe zwo ralo, ri nga guda ngudo yavhuñi ya uri Mudzimu u shumisana na muñwe na muñwe washu nga ndila yeneyo nthihi kokotolo. Ni songo khukhulisea, Mukhethwa wa Mudzimu, Mudzimu a si a si na tshilidzi lune a nga hangwa mishumo yanu ya Lufuno. Tshini na tshifhio tshine ra ita, kana hone u fha muñwe bigiri ya mañi a rotholaho zwi na mbadelo na phathutshedzo i bvaho ha Murena.

"Ndi a divha mishumo yau, na u kondelela hau." Afho a tshi tshimbila vhukati ha tshivhidzo Tshawe, u a divha tshengelo ya vhatu vhawe, nahone u a didina ngazwo. Sa mañvha a u thubwa ngei Egipita a

vha e zwone musi a tshi pfa zwililo zwavho, Uyo a sa shandukiho u kha dipfa zwililo zwa vho kandedzwaho afho a tshi tshimbila vhukati havho. Lone ipfi "mishumo," li sumbedza maneto zwi tshi vhangwa nga vhukandedzi. Vhathu vha Mudzimu a vha shumeli ene fhedzi nga mishumo ya Lufuno fhedzi vha a mushengelelavho nga dakalo. Vha a kondelela u hwalani dzhogo hune vha ita. Tshifhinga tsha u thoma tsho shengela nga tshengelo khulu; vho shuma luvhavhaho uri vha funze Mafhungomaḍifha na u bvisela ngoho khagala. Mbidzo yavho ya vhutshilo ha nṱha ho vha u shumela Mudzimu, na uri musi fulufhelo lavho vhutshiloni li tshi nzwinzwimala vho kondelela vha kumedza zwoṱhe khae we a vha fhulufhedzisa mulifho wa tshoṱhe ngei Ṽaḍulu wa zwe vha ḍinekedzela Ene vhukuma fhanu shangoni.

Ndi vhona zwo tea uri ri ime afha ri shumane na muhumbulo wa uri vhathu vha Mudzimu vho dzulela u shengedzwa nahone vha ḍo dzula vha tshi shengedzwa. Ni a zwi ḍivha uri Genesi ndi bugu ya mathomo, na uri zwine na wana zwo thoma henengei nahone zwi ḍo ya phanḍa u vhuya u swika kha Nzumbululo na u Shanduka zwi sa shanduki. Afho ndi hune ra vhona uri Kaini o shengedza na u vhulaha Abele ngauri Abele o takadza Mudzimu. Ra konou vhona hafhu tshifanyiso tsho khunyelelaho kha murwa wa Abrahamu lwa ṅama, Ishumaele, o tekatekisa na u lwisana na murwa wa mbavhalelo, Isaka. Ha konou vha na Esau, we a nyala Jakobo na u ṱoḍou mu vhulaha, ngavhe hu si Mudzimu o tou dzhenelelaho. Kha Thestamende Ntswa ri wana Yudasasi a tshi khou fheṱa Yesu, ngeno nzudzanyo ya zwa vhurereli ya miṅwaha ya ḍana ya u thoma yo vha i tshi ṱoḍa u lozwa vhatendi vha u thoma. Vhana vha ḽino shango, vha tshi laulwa nga Sathane. Vha nyala vhana vha Mudzimu vhane vha laulwa nga Muya wa Mudzimu.

Naho mukhristo a tshi nga luga a lulama hani phanḍa ha tshitshavha, na u vha na tshilidzi tshingafhani kha vha hawe, a sa iti vhuvhi fhedzi vhuḍi, a dzhia Yesu Khristo sa Mutshidzi wawe a ṱanganedza na u shuma ha mpho dza Muya Mukhethwa nga kha dzindimi, tshiphorofita, phodzo na maḍembe, u ḍo hanedzwa zwo ralo. Muya wa heḽi shango u nyala Muya wa Mudzimu ngauri a u nga fi wo kunda Muya wa Murena une wa lingedza u lozwa mutumbu une Muya wa Ngoho wa dzula.

Tshengedzo na ndingo ndi zwithu zwa ṅowelo, tshipiḍa tsha ṅowelo tsha vhutshilo ha Tshikhristo. Hu na tshithu tshithihi tshine Na nga ita nga havho: vha kumedzeni vhoṱhe kha Mudzimu, ni songo haṱula tshithu ni litshe u shuma havho ho bvaho na khaṱhulo ya magumo khae.

"Vhavhi a u koni u vha litsha, wo linga vhane vha ri ri aphostola, vhone vhe si aphostola, wa wana vhe vhazwifhi." Vha Efeso avha vho vha vha tshi tenda uri vhathu vha Mudzimu vha tea u vha vhakhethwa. U ya nga ha vese iyi vho lingedza u dzudza muvhili u songo vanganywa na dini ḽa tshivhi. Vhuṱanzi ha u ri vhuṱaṱi ho vha ho no ḍi dzhena ho vha hu sa vhuṱi ha vhudziswa Tshivhi tsho vha no dzhena ngomu tshivhidzoni. Fhedzi vho hana vho farelela kha maipfi a Paulo zwe a ri muvhili mu ntsheni vhukati haṅu. Vho vha vhe vhathu vho ḍifhandekanyaho. Vho vha vho bva vhukati ha shango, zwino vho vha vha si nga si litshe shango ḽi tshi dovha hafhu u dzhena vhukati havho. Vho vha vha si nga si dzuli na tshivhi ngomu tshivhidzoni. Vhukhethwa kha vhone a ḽo ngo sokou vha fhungo kana figara ya muambo; yo vha i tshi tou vha ṅila ya vhutshilo khavho.

"wo guda vhane vha ḍiri ndi vhaaphostola, ngeno vhe si vhe si vhaaphostola, wa wanulusa uri ndi vhazwifhi," Nṅe, ḽo fhungo ḽi tou vha banga kupalula. "wo guda vhane vha ḍiri ndi vhaaphostola." Uho a si u haṱula lu silwone na? Vhathu vha na ppaneloḍe ya u haṱula avho vhane vha ri ri vhaaphostola? Vha vha haṱula hani? Oo! Hezwi ndi a zwi funa. Khezwi kha Vhagalata 1:8,

"Hone na riṅe naho e muruṅwa wa ṱaḍulu arali ri tshi nga ri ni vhudza Mafhungo maḍifha a re thungo ha hayo (e ra ni) funza onoyo o no ralo o laṱwa."

Ho vha hu vhaaphostola vhe vha ḍa na Ipfi ḽa mathomo kha vhathu. ḽiḽa Ipfi ḽa mathomo a ḽi shanduki, na -i- na nthihi a i nga lovhi kana tshithoma zwatsho. Paulo o vha a tshi zwi ḍivha uri ndi Mudzimu we a amba nae ndi zwe ngazwo a ri, "Naho ndi nga ḍa nda lingedza u fha nzumbululo ya vhuvhili, nda lingedza u shandukisa nyana kha zwe nda fha mathomoni, kha ndi vhe o laṱwaho." Ni a vhona, Paulo o vha a tshi ḍivha uri nzumbululo ya u thoma yo vha yo lulama. Mudzimu a si nga si fhe nzumbululo ya u thoma, a konou fha iṅwe ya vhuvhili. Arali a ralo, u ḍo vha a tshi khou shandukisa muhumbulo wawe. U a fha nzumbululo a konou engedzedza khayi, sa zwe a ita tsimuni ya Eden afho a tshi fulufhedzisa Mbeu kha musadzi, ngavhuya a konou dzudzanya uri iyo Mbeu i swike nga kha Abraham a dovha a ri yenei Mbeu i ḍo ḍa nga kha lutsinga lwa malofha mathihi kha Davitha. Fhedzi yo vha i nzumbululo yeneyo nthihi. Yo sokou fha vhathu mafhungo o engedzedzwaho uri vha thusalee u ṱanganedza na u i pfesesa. Fhedzi Ipfi ḽa Mudzimu a ḽi nga shanduki. Mbeu yo ḍa sa zwe ya vha yo dzumbululwa nga yo. Halleluyah. Vhonani uri avho vhaaphostola vha kholekhole vho vha vha tshi khou ita mini? Vho ḍa na ipfi lavho. Vhaefeso avho vho vha vha tshi ḍivha ḽo Ipfi sa zwe Paulo a funzisa zwone. Vho vha vho ḍala Muya Mukhethwa nga u tou vhewa zwanḍa nga Paulo. Vho lavhelesa avho vhe vha vha vha tshi ḍiita vhaaphostola tshifhaṱuwoni thwii! Vha ri, "A ni khou amba zwe Paulo a amba. Ngauralo ni vhadziamazwifhi." Oo! Hezwo ndi pfa zwi tshi ṅangedza mulilo mbiluni yanga. Humelani murahu kha Ipfi. A si inwi ane a khou lingulula vhaaphostola, na muphorofita na mufunzi, NDI IPFI ḽINE ḽA VHA LINGULULA. Nga ḽiṅwe ḽa maḍuvha heneano hu ḍo vha ḍa muphorofita kha Tshifhinga tsha Tshivhidzo tsha Laodekia nahone ni ḍo zwi ḍivha uri ndi wa vhukuma na o rumiwaho u bva ha Mudzimu kana hai. Ee, ni ḍo

zwi ñivha, ngauri arali e wa Mudzimu U ÐO VHA E KHA IPFI KOKOTOLO SA ZWE MUDZIMU A LI FHA PAULO. HA NGA KHELUWI U BVA KHA ILO IPFI NA LUTHIHI, NA NGA KUTHOMA ZWAKWO. Kha itsho tshifhinga tsha mafhelo, musi hu na vhaphorofita vhanzhi vha mazwifhi vhane vha ño vha vha tshi vhone, lavhelesani ni vhone uri vha ño dzula vha tshi ni vhudza uri arali na sa tenda vhone na zwine vha amba, ni ño xela; fhedzi musi uña MUPHOROFITA MADUVHA A VHUFHELO a tshi ño vhone, arali nga ngoho e uyo muphorofita, u ño huwelela a ri, "Humelani ipfini zwa sa ralo no xela." Ha nga fhañi nzumbululo ya tshiphiri kana ñhalutshedzo, fhedzi u ño zwi fhañela ñha ha Ipfi. Amen, amen!

Havha vhaaphostola vha mazwifhi ndi dziphele dzizhongondaho dze Paulo a amba nga ha dzo. O ri, "Musi ndo no ñuwa hu ño ña vhane vha ño lingedza u vha na nzumbululo nthihi; fhedzi ndivho yavho a si u ni thuso, fhedzi vho livha u ni lwozwa." Mishumo 20:27-32,

"Ngauri a tho ngo ni dzima tshithu; ndo ni vhudza oñhe a maitele a Mudzimu.

Ðilondenihani inwi vhañe ni linde na sambu loñhe le Muya Mukhethwa a ni kumedza lone uri ni vhe vhalisa vhaño uri ni lise tshivhidzo tsha Mudzimu tshe a ñi toñela nga malofha awe.

Ndi a ñivha uri ndo no ñuwa ni ño ñelwa nga phele mmbi dzine dza sa ño tonda sambu

Na kha iinwi vhañe hu ño vuwa vhanna vhane vha amba pfunzo isili (maipfi avho na mahumbulwa avho, hu si zwa Mudzimu) ya uri vha kunge vhafunziwa.

Thanyani ni dzule ni tshi ñivha uri ndo fhedza miñwaha miñwaha miraru ndi sa aweli u ni fhembeledza noñhe masiari na vhusiku nga mañodzi.

Zwino vhahashu ndi ni kumedza zwanñani zwa Mudzimu na mafhungo a khathutshelo ya onoyo a re na maanña a u ni fhaña na u ni ñea ifa na vhakhethwa vhoñhe."

Yohane o vha ñivha, nga uri o ri kha I Yohane 4:1,

"...vhaphorofita vhanzhi vha mazwifhi vho ya (vho no tou ya) shangoni."

Uña muya wa mupikakhristo wo vha u tshi vho shoñhela tshivhidzoni, nahone wo vha u khou zwi ita nga u hanedzana na Ipfi. Henefha ndi hone he zwa thoma hone. Kha tshifhinga tsha tshivhidzo tsha u thoma. Vho vha vha tshi vho hana Ipfi na u thoma zwi dayopfunzo zwavho na mahumbulwa ñhani ha Ipfi. Uyo ndi mupikakhristo, ngauri Yesu ndi Ipfi. U pika Ipfi ndi u pika Yesu. U pika Ipfi ndi u pika Khristo, ngauri Muya na Ipfi ndi ZWITHIHI. Arali u mupikaipfi, u tea u vha mupikakhristo, ni tea u vha mupikakhristo. ZWINO ARALI ZWO THOMA KHA TSHIFHINGA TSHA TSHIVHIDZO TSHA U THOMA ZWI TEA URI ZWI ALUWE U SWIKA VHUFHELONI AFHO ZWI TSHI FHELA. Izwo ndi zwone kokotolo zwine na ño vhone afho ri tshi ñanganya zwifhinga zwa tshivhidzo zwoñhe. Zwi thoma zwi zwiñtuku vhukuma kha tshifhinga tsha tshivhidzo tsha Efeso zwa konou alutshela kha tshifhinga tshifhio na tshifhio u swika mupikaipfi, maitele a mupikakhristo a dzhia zwoñhe ngeno Ipfi li sa xeliho la hanedzwa nga vhaaphostola vha mazwifhi vha tshivhidzo tshi si tsha vhukuma.

Zwi a leluwa u vha na muhumbulo u si wone malugana na zwine ra khou amba ngauri zwi pfala zwi tshi konña u zwi ñanganedza. Kha inwi zwi nga pfala vhunga ndi u pikaipfi, muya wa mupikakhristo, vhunga ndi u hanedza Ipfi lwa tshoñhe, u hana Bivhili lune zwa fhedza nga ñhutshelo. Haiwa muhulise. Izwo a si zwone. Zwi re zwone a si zwi: Nzumbululo 22:18-19,

"Ñe ndi ñanziela vhoñhe vha pfaho mafhungo a vhaphorofita a kha ino bugundi ri; arali muthu a tshi a engedzedza na Mudzimu u ño mu engedzedza nga mabulayo o ñwaliwaho kha bugu yenei.

Zwina arali muthu a tshi fhungudza mafhungo a re kha bugu ya vhuno vhaphorofita, na Mudzimu a mu dzhiela mukovhe wawe kha muri wa vnutshilo na wa muñini mukhethwa, zwenezwo zwo ñwalwaho kha ino bugu."

Ndi u shandukiswa ha Ipfi LITHIHI nga u li ntsha kana nga u tou engedzedza. Ndi maano a Sathane u bva u thomani tsimuni ya Edeni. O sokou engedza Ipfi liñtuku lithihi fhedzi kha zwe Mudzimu a vha o amba. Zwo mbo ñi vha zwo itwa. Zwo ñisa lufu na tshinyalelo. Na Efeso, zwo ñi vha zwithihivho. Ho sokou engedzwa ipfi, ha sokou ñuswa ipfi lithihi, Mupikaipfi, muya wa mupikakhristo wa thoma u titima.

Vho zwi wana zino? Ngeo aña mafhaña hafhu. Ngeyo iña miri mivhili hafhu, i khou mela yo livhana shangoni lithihi, itshi kanzwa nga mukanzwo muthihi, i tshi sheledzwa nga mvula nthihi, na u ñavhelwa nga ñuvha lithihi. Fhedzi zwi tshi bva kha mbeu dzo FHAMBANHO. Muri muthihi u IMA na Ipfi la Mudzimu, kokotolo nga ñila ye Mudzimu a li amba ngayo, na u li funa na u li thetshelesa. Muñwe muri u bva kha mbeu ine ya pika Ipfi la Mudzimu na u li shandukisa hune wa funa hone. U dzhiisa vhudzulo ha Ipfi la Mudzimu nga zwi dayopfunzo na pfunzodzisili dzawe sa zwe Kaini a ita, a fhedza nga u vbulaha Abele. Huno ni songo ofha sambu liñtuku. Dzulani na Ipfi. Vhulungani ilo Ipfi vhukati hañu na Sathane. Efa izwo ho ngo zwi ita ndi zwe ngazwo a kundwa. Zwino musi une tshivhidzo tsha litshedza Ipfi la Mudzimu tshi hovhomela vhudzivhani ha maswiswi a Sathane.

“Wo kondelela u si litshe u tshi itela dzina langa, a wo ngo neta.” Nzumbululo 2:3. Izwi zwi sokou di fanela na zwe zwa ambwa kha vese ya vhuvhili. Fhedzi kha vese ya vhuvhili mushumo, u didina, na u kondelela zwo bva kha u linda Ipfi likhethwa le ja vha lo kumedzwa vhone, lwe zwa ita uri uri swina li dzulele kule; vho vha thikhedzo vhukuma ya Paulo. Fhedzi kha iyi vese tshengedzo yavho na ndingo na u kondelela zwi kha dzina lifhatutshedzwa ja Yesu.

Ni a zwi divha hezwo a zwi vhuyi zwa mangadza na luthihi, ngauri ndi lone Ipfi na Dzina line ja disa swina li tshi tou shuluwa kha rine sa mudalo. Hejo Ipfi ja maanga le ja vhonadzwa kha dziphodzo, zwiga, zwimangadzo na misumbedzo, lo vhangela uri Vhafarisei vha huwelele u vhulahwa ha vhatendi vhukuma. Zwino ilo Dzina, lo nyadzwa ja nyaliwa nga Vhayuda, li nyefulwa nga vhane vha diita vhe vhutshilotshedzani afho vha tshi sea na u humbula uri a hu shai u vha muthu e tsilu lune a tenda kha muthu we a fa a dovha a vuwa a gonya nahone zwino o no dzula ngei Tadulu. Zwino afha ho vha hu na vhashengedzi vha zwa vhurereli, Vhayuda, we khavho o vha e Mesia wa mazwifhi; nahone a si vha vhanwe vhe vha sea vho takala na u nyefula na u hoyo Dzina ja mudzimu muswa, we u ya nga vhone, o vha a si mudzimu na luthihi.

Zwino tshinwe tshithu khetshi tshe tsha thoma kha tshifhinga itsho nahone tshi do ya phanda vhukati ha zwifhinga, tshi tshi dzika na u nzwinzwimala. Ndi uri, vhatu vho vha vha tshi khou tutshela ilo Dzina. Ho vha hu si Tshivhidzo tsha vhukuma tsha Efeso tshe tsha vha tshi tshi ita izwo. Haiwa muhali. Ho vha hu vhaaphostola vha u zwifha. Ho vha hu wa nda a tshi toda u dzhena na u tshikafhadza vhatendi. Vhaefeso ilo Dzina vho vha vha tshi li divha na u li funa. Elelwani vhubvo ha Tshivhidzo tsha Efeso. Kugwadanyana kwa vhatu vhe vha vha vha tshi toda Mesia vho pfa uri muphorofita we a divhidza uri u mugimaphanda wa Mesia o vhonala sogani ja Phalesitina a tshi khou lovhedzela vhatu thembuluwo kha zwivhi zwavho. Avha ndi vhe vha tanganedza ndovhedzo ya Yohane. Fhedzi Paulo o ri a tshi swika khavho a vha sumbedzisa uri uyo muphorofita o fa, na uri Yesu o da a phetha vhutshilo Hawe sa nngwana ya tshithavhelo tsha tshivhi, na uri ZWINO wone MUYA MUKHETHWA wo da nahone u a dzhena wa dadza vhatendi vhothe vhavhukuma kha Yesu, Mesia. Musi vha tshi pfa izwi, VHO LOVHEDZWA DZINANI JA MURENA YESU, ha ri musu Paulo o no vha vhea zwanda, vha dadzwa vhothe nga Muya Mukhethwa. Vho vha vha tshi divha uri zwi amba mini u thetshelesa Ipfi, u lovhedzwa dzinani lawe (Murena Yesu Khristo) nahone nga u ralo vho zwi divha uri vha do dadzwa nga Muya Mukhethwa. Vhatu vhenevho wo vha u si nga si vha shandukisi. Vho vha vha tshi divha ngoho. Mishumo 19:1-7.

Vho vha vha tshi divha maanga are kha ilo Dzina. Vho zwi vho na uri Dzina ilo lo vha li na maanga mahulu lune na malabi e a dzhiwa u bva kha muvhili wa Paulo a vhatu vhe vha vha tshi lwala a rumelwa khavho Dzinani ja Yesu o vha a tshi vhotholola vhalwadze kha malwadze a mivhalavhala a pandela mimuya mivhi. Zwe dzina ilo ja bvedzwa zwo vha khagala lwe na Vhayuda vhasitendi vha Efeso vho lingedza u li shumisa u pandela mimuya mivhi. Mishumo 19:11-17,

“Huno mishumo ya Mudzimu i si vhe mituku ye a shuma nga zwanda zwa Paulo;

Vhavhuya vha dzhia masila a Paulo na miwenda ye a vha o ambara vha i vhea kha vhalwadze; malwadze a vha tutshela, mimuya ya bva kha vhone.

Vhanwe Vha Vhayuda vhe vha vha vha tshi fhira, vhadzia u pandela mimuya mivhi, vha linga u amba Dzina ja Yesu kha avho vho dzhenwaho nga mimuya mivhi, vha ri: ri ni pandela nga Yesu ane Paulo a mu amba.

Vhaiti vhazwenezwo ho vha hu vharwa vha Muyuda Sikefa wa tshifhemuhulu.

Muya muvhi wa fhindula wa ri: Yesu ndi a mudivha; na Paulo ndi a mudivha, inwiha ni vho nnyi?

Huno uyo muthu we a vha e na muya muvhi a vha vutshela. A vha kunda, a vha pwanyeledza fhasi vha vhuya vha shavha nduni iyo vhe fhedzi, huvhadzwa.

Ayo mafhungo a dihwana nga vhothe vha Efeso, Vhayuda na vha Gerika. Nyofho khulu ya wela vhothe, huno Dzina ja Murena Yeso ja hudzwa.”

Vho vha vha tshi divha vhutshilo ho lugaho he ha vha hu tshi tshimbizana na Dzina ilo, “nnyi na nnyi ane a bula Dzina ja Yesu,” (2 Timoteo 2:19). “Kha tutshele kule na vhuvhi. Ivhaniha vkhethwa, inwi vhane na hwala thundu dza Murena.” (Yesaya 52:11). “U songo amba Dzina ja Murena Mudzimu wau nga fhedzi.” (Ekisodo 20:7). Vhaefeso avha vho vha vhe VHAKHRISTO. Vha na Dzina le vha vha vho hwala, nahone Dzina ilo ho vha hu Khristo, We a vha e Muya wa Mudzimu ngomu havho, na le ja vha hu linwe ja phethatharu dza Madzina a Murena wavho.

“... Wo didinela dzina langa, wa shuma u si nete.”

Vhatendi havha vho vha vha sa khou shumela Paulo, kana dzangano zwo. Vho vha vha sa khou dikumedza kha thandela na zwiimiswa he vha vha vha tshi do vhulungela thundu dza mbuelo. Vho shumela Murena. Vho vha vhe vhalanda vhawe, hu si zwivheregela zwa dzangano. A vho ngo ya

tshivhidzoni nga Swondaha vha amba nga Dzina vha konou li hangwa vhege yothe. A vho ngo amba ilo Dzina nga fhedzi. Haiwa Muhali. Ho vha vhutshilo havho he vha vhuṅkedza.

Zwothe zwe vha ita, vho zwi ita nga Dzina Jenejila. Vho shuma dzinani Jenejila, fhedzi arali vho vha vha si nga si shume nga ilo dzina vho vha vha tshi tou namba vha litsha u shuma uho. Havha vho vha vhe Vhakhristo vho lumbamaho litadulu lwa tshothe vhe vhuṅifari havho ho vha hu ngomu kha Murena.

Fhedzi tshila tshigwada tsha muṅokola u si wa vhukuma tshe tsha vha tshi tshi toda u tshikafhadza Dzina Jila vho dzengama sa phele phaphadzi swiswini, vho lindela u dzhena vha konou thathambukanya. Fhedzi vhakhethwa vho kunda ndingo vha vhulunga Ipfi na Dzina.

Mbilaelo Ya Mudzimu

Nzumbululo 2:4,

“Tshine nda sanda kha iwe ndi uri Lufuno lwau lwa kale wo lu litsha.”

U pfesesa izwi ni tea u thogomela uri Muya a u khou amba na vhakhethwa vha u thoma vha Efeso fhedzi. Mulaedza uyu ndi wa vhatu vha tshifhinga tshothe tshe tsha fhedza minwaha ya 120. Huno mulaedza watsho, wo livha mirafho yothe ye ya tshila kha tshifhinga tshenetsho. Zwino Divhazwakale i dzulela u didovholola. Kha mirafho ya Isiraele ri vhona mvuselelo kha tshifhinga muthihi, ra konou vhona mililo i tshi thothe kha u tevhelaho. Kha tshifhinga wa vhuraru, mahale a nga nzhenzhema zwiṅuku nga zwiṅuku, ngeno kha wa vhuṅa ha kundwa na kuthu zwako kwa ila khavhu ya mathomo. Ndi hone Mudzimu a tshi dovha a funga mulilo hafhu, ha konou dovhololwa lwonoluṅa lwendo luthihi hafhu. Hu sokou vha u vhonadza ngoho ya uri Mudzimu ha na vhaṅuhulu. Tshidzo a i fhiriselwi kha vhaṅwe nga mabebo a nama zwi di ngavho na uri a hu na ngoho kha thevhekano ya vhaaphostola; a zwi ho kha Ipfi. U thoma nga vhatendi vho bebwaho hafhu lwa vhukuma, lune musi hu tshi da tshifhinga u tevhelaho vha vha vha sa tsha sokou vhakhristo zwavho, fhedzi vha vha vho diwanela dzina la dzangano unga Baptists, Methodists, nz. Ndi zwone ngoho zwine vha vha zwone, vhukuma. A si vhakhristo. U tea u bebwa nga Lufuno lwa Mudzimu, hu si nga Lufuno lwa muthu, uri u tshidzwe. Fhedzi havha vhatu vha khou kuvhanganywa nga Lufuno lwa muthu. A thi khou ri vhaṅwe vhavho a si vhavhuṅi phanda ha Mudzimu; na miniti na muthihi a thi nga wanali ndi tshi ralo, fhedzi mulilo wa mathomo wo no dzima. A vha tsha vha vhaṅano na luthihi.

Huṅa u pfa u swa nga ngomu muthu a tshi toda u takadza Mudzimu, Lufuno lwa u tama u divha Ipfi Lawe, u lilela u swikelela nṅa Muyani, zwothe zwi mbo di thoma u thathamuwa, nṅani ha izwo zwa uri tshivhidzo tshi vhe muliloni wa Mudzimu tsho thoma u rothola na u sokou vha tshivhidzo zwatsho. Ndi zwone zwe zwa vha zwi khou itea ngei murahu kha Vhaefeso. Vho vha vha tshi khou thoma u rothola. U tutshela Mudzimu ho vha hu khou hulela na vhatu vho vha vha sa tsha tou didina nga maṅda malugana na zwe Mudzimu o vha a tshi vha dzhiisa zwone vhunga sa izwi vho vha vha tshi vho thoma u thogomela uri shango lo vha li tshi vha dzhiisa hani. Tshifhinga we wa tevhela wa vhuvhili wo vha u tshi nga Isiraele; vho di togela Khosi uri vha nge sa dziṅwe tshaka. Musi vho no ita izwo vho do tutshela Mudzimu. Fhedzi vho sokou zwi ita zwavho. Iyo ndi divhazwakale ya tshivhidzo. Afho tshi tshi elekanya zwiṅulu u fana na shango u fhira u fana na Mudzimu, a zwi nga vhuṅi zwa dzhia tshifhinga ni do wana vha tshi vho litsha u ita zwithu zwe vha vha vho dowela u zwi ita, vha thoma u ita zwe na u thomani vho vha vha sa zwi iti. Vha shandukisa mikhwa ya kuamberele kwavho, maime na vhuṅifari havho. Vha litshedzela. Ndi zwone “Efeso”: vhuṅgedi, mufafato.

Tshitendeledzi tsha mvuselelo na lufu a zwi athu litsha u itea. Zwothe zwine na tea u ita ndi u elelwa mutshimbilo uyu wa mafhelo wa Mudzimu Muyani hune vhanna na vhasadzi vha ambara sa vhakhristo, vha ya tshivhidzoni, vha rabela vhusiku hothe, vha ya khudani dza zwiṅaraṅa, nahone vho vha vha sa shoni mbonadzo dza Muya. Vho tutshela zwiṅidzo zwavho zwa kale zwo faho vha rabela ngomu miṅini yavho kana magutsheteni a mavhengele. Vho vha vhe na ngoho. Fhedzi a zwo ngo dzhia tshifhinga tshi ngafhani u swika vha tshi thoma u wana tshedele yo eṅanaho lwe vha thoma u fhaṅa zwiṅidzo zwa maṅhakheni. Vha panga Khwairi nṅani ha u imbela Mudzimu vhone vhaṅe. Vha ambadza khwairi masila. Vha dzanganya musudzuluwo vha u rangisa phanda nga muthu. Vha thoma u vhalala dzibugu dze dza vha dzi songo tea u vhalwa. Vha aṅamisa mapango ha dzhena mbudzi dza vhusa. Mukosi wa dakalo wa lovha. Mbofholowo ya Muya ya lovha. Oo! Vha ya phanda na tshifanyiso; fhedzi mulilo wo vha wo no didzimela tsho salaho ho no sokou vha vhuṅswu na milora.

A si kale ndi kha di tou bva u bula uri Yohane o pfesesa uri ho vha hu mini u funa Mudzimu. Uṅa muaphostola muṅivhalea wa Lufuno o vha a tshi do vha o zwi vhona musi tshivhidzo tshi tshi thoma u tutshela Lufuno lwa u thoma lwa Mudzimu. kha I Yohane 5:3, uri,

“Ulu ndi Lufuno lwa Mudzimu, lwa uri ri vhulunge milayo ya Mudzimu (Ipfi Lawe)”

U tou kheluwa nyana u bva kha Ipfi lo vha la u tutshela Khristo. Vhatu vha ri vha funa Mudzimu, vha a ya tshivhidzoni, vha a takala na u imba vha vha na tshifhinga tshihulu tsha mafulufulu. Fhedzi musi

zwo no fhela zwothe, lavhelesani ni vhone uri vha ngomu ha ilo Ipfi, vha tshi tshimbila ngomu halo, vha tshi tshila ngomu halo. Uri vha fhira nga kha zwiwe zwothe vha si tshimbile ngomu ha ila IPFI, vha nga kha di ri vha funa Mudzimu fhedzi vhutshilo havho hu amba manwe mafhungo. Ndi a mangala uri Yohane ho ngo vhona vhunzhi ha izwo na phanda ha u fa hawe - vhatu vha tshi ri vha funa Mudzimu ngeno vha sa thetshelesi Ipfi jawe. Oo! Tshivhidzo tsha Efeso, Hu na tshine tsha khou itea kha inwi. Hu na ane a khou lingedza u engedza kha ilo Ipfi kana u tusa khalo. Fhedzi vha khou zwi ita nga vhutali hune a ni nga koni u vhu vhona. A vha athu vhuya vha ita musudzuluwo muhulu zwingafha lune ni a kona u zwi vhona ni ngei khagala. Zwi khou itwa ho dzumbamiwa, nahone vha khou zwi disa nga ndila ya thimothimo na kupfeselese kwa vhatu nahone zwi do vhusa arali na sa zwi hana. Humelani murahu Phentekhoste ni sa athu lenga.

Fhedzi sa nga misi vhatu a vha thetshelesi tsivhudzo ya Mudzimu. Mulilo uja wa mvuselelo wo vhaswaho kha Ipfi likhethwa ndi wa vhuji nga maanda, na mbonadzo dza Muya dzi a fhatutshedza, lune nyofho nyana i a nengeledzela ngomu na lhevhedzi mbiluni ja ri, "Ngoho iyi ine ra vha nayo ringa i tsireledza hani? Ri nga ita mini uri ri vhone mvuselelo iyi i tshi ya phanda?" Ndi honeha "Muya mupikakhristo" u tshi dzeha wa hevhedza uri, "Vhonani, ni na ngoho zwino, ni vhone uri isi ngalangale. Dzanganyani ni vhumbe tshidayopfunzo tsha zwine na tenda. Zwothe ni zwi nwale kha bugupfarwa ya kereke." Vha mbo di zwi ita. Vha a dzanganya. Vha ya engedza kha Ipfi. Vha a fa sa zwe Efa a ita musi o engedza ipfi jisili lithihi. Ndi Ipfi ja Mudzimu line ja fha vhutshilo. Nahone a si zwine vhatu vha amba nga ha Ipfi zwine zwa vhalwa, fhedzi ndi zwe Mudzimu a amba.

Tshivhudzo Ya Mudzimu

Nzumbululo 2:5,

"Elelwaha he wa wa hone, u rembuluwe, u shume mishumo ya u thoma; uri ndi sa do da nga u tsvhanya, nda ntsha tshivheambone vhudzuloni hatsho, arali was a rembuluwa."

Mudzimu o vha vhudza uri vha ELELWE. Zwikhagala uri hu na tshe tsha vha tsho tutshela mihumbulo yavho. Vho vha vho hangwa tshithu. O vha vhudza u ri vha humele murahu mihumbuloni yavho u swika vhuveni ha vhubvo. Vhubvo ha tshifhinga tsha u thoma ho vha hu Phentekhoste. Vho vha vho wa u bva khaho. Vho vha vho no hangwa vhugala na zwimangadzo zwa hone. Tsho vha tshi tshifhinga tsha u humela murahu mihumbuloni na kha vhungoho; u humela murahu kha zwe vha vha vha tshi nga amba vha ri, "Kha nge u tshila ndi Khristo." Murahu kha vhukuma afho he Ananias na Saphira vha lapulwa. U humela murahu kha Khoro Yavhuji. Oo! Ndi u latwade u di wana wo tutshela Mudzimu wa kwambatela zwiitei zwine zwa tshikafhadza Dzina Lawe. Avho vhane vha bula dzina jawe vha bve kha vhuveni vha dzudze thundu dzavho dzi khethwa kha Mudzimu. Lavhelesani zwe na vhuya na vha zwone mbiluni yanu, na mihumbuloni, na kha vhutshilo. Ni konou humela murahu kha zwo.

Zwino ndila ya u humela murahu ndi ifhio? Ndila ndi ndila ya thembuluwo. Arali muvhi a tshi da ha Murena nga ndila ya u rembuluwa, huno a sa rotholi na a sa fhisi na mugunei u tea u rembuluwa zwinzhi. Rembuluwani! Anwaniha mitshelo ya thembuluwo. Zwi sumbedziseni nga vhutshilo hanu. "Arali na sa rembuluwa," u ralo Yehova, "Ndi do ntsha tshivheambone tshanu." Ngoho. Tshivhidzo tshi re kha tshimo itsho tshi nga si fhe shango tshedza. Tshedza tshatsho tsho shanduka swiswi. Mudzimu ndi hone a tshi do tusa mudinda watsho a fhulufhedzeaho na vhalisa vha fhulufhedzeaho a vha siya vhe vhothe, nahone vha do ya phanda vha tshi amba nga ha Tshikhristo ngeno vha si na tsho.

Rembuluwani nga u tsvhanya! Ni songo timatima! Zwikhagala uri Efeso vho timatima, tshifhinga tsha vhutshilo havho tsho vha tshi songo lapfa uya ngafhi. Vhugala ha Mudzimu ho hana hu tshi tsesa nga tshihadu. Hu si kale muji wo mbo di vha shubi. Thembele yawo ya vhugala ya shaiwa tshivhumbeo. Mavu aho o vha matshakwa a vha vudzulo ha khuhumulambo; tshitshavha tsha pfuluwa nga nda ha vhasitendi vhasigathi kha kuwe kuji ko itaho dzhakadhaka. Ho vha hu si tsheena na Mukhristo na MUTHIHI o salaho hone. Luvhone lwo vha lwo tekulwa u bva fhethu halwo.

Zwino a zwi ambi uri vho vha vha si nga si rembuluwe. A zwi ambi uri ri nga si rembuluwe. A zwi ambi uri a ri koni u rembuluwa, ri a kona. Fhedzi zwi tea u itwa nga tshihadu. Hu tea u vha hu u lila nga mbilu ha vhukuma kha Mudzimu nga vhuungu, ndi hone Mudzimu a tshi do vhuvedzedza. Vhugala hu dovha ha vhuya hafhu.

Mbeu Ya Vhunikolai

Nzumbululo 2:6,

Hone tshine wa vha natsho asitshi, iwe u vhenga mishumo ya Vhanikolai ine na nge nda i vhenga.

Zwino hu na mihumbulo mivhili nga zwe Vhanikolai vha vha vhe zwone. Vhawe vha ri vho vha vhe tshigwada tsha mabambukwa vhe mutumbuli wavho ho vha hu, Nicholas wa Antiokia muditodeliwvatevheli we a do vha muwe wa Mudikoni vha sumbe fhalja Yerusalema. Vho vha vhe na zwimima zwa vhuwangwa nahone vhuji fari havho ho vha hu tshi vanganya zwithu. Vho gudisa vha ri uri u

kone u laula nama u tea u thoma wa divha nga u dikumedzela yone yothe u thoma. Sa nzulele vho didzhenisa kha u humbula zwi songo daho na uri u difara havho ho vha ho fhelela. Ngaualo vha shumisa madzina a Thestamennde ya Kale ane a fanyisa vhukaluli honoho sa: Bileamu na Isabele. Vhunga sa izwi Bileamu o paṭisa vhathu a fhedza nga u vha fhenya, vha ambi vha ri na Nicholas o itavho zwenezwo zwithihi. Itshi tshigwada tshi pfi tsho pandelwa Efeso tsha yo dṭoka Peregamo.

Thaidzo nga hetshi tshitendwa ndi uri a si ngoho. A zwi wanali kha divhazwakale na nthihi; a sokou vha mafhungo a sialala. U shumisa kuvhonele ukwo zwi do ita uri Tshifhinga tsha Tshivhidzo tsha Efeso lwa divhazwakale tshi sale tshi si na masiandoitwa kha la namusi. Izwo a si zwone, ngauri zwe zwa thoma kha tshivhidzo tsha mathomo zwi tea u bvelaphanda kha tshifhinga tshifhio na tshifhio u swika tshi tshi fhatutshedzwa na u takulwa nga Mudzimu kana u lwozwa sa tshithu tsha mashika Dzivhani la Mulilo. Sialala ili li hanedzana na manwalo, dzhielani tshenzhemo uri kha Nzumbululo 2:2, Tshivhidzo tsha Efeso a TSHO NGO KONDELELA vhavhi. Vho vha kudzela nṅa, kana uri zwo vha zwi sa do pfaḍa uri a vho ngo vha kondelela. Arali vha songo vha kudzela nṅa, zwi amba uri vho vha vha tshi vha kondelela. Zwino kha vese ya vhurathi, iri vho vhenga zwiito zwavho. Zwi ambaho zwa uri hetshi tshigwada tsha Vhanikolai vho di vha tshipida tsha tshifhinga tsha u thoma, vha tshi di ita zwiito zwavho. Zwiito izwo zwo vha zwi tshi nyalwa, fhedzi vhathu a vho ngo dzhiwa sav ha re na tshinyadzo. Ngauri ri vhona mbeu Efeso ye ya vha i tshi do endela phanda ya yo vha pfunzo u swika nṅa, ngomu, Dzivhani la Mulilo.

Avha Vhanikolai ndi vho nnyi? Ipfi li bva kha maipfi mavhili a Tshigeriki. Nikao, zwine zwa amba u lwozwa, na Laos, zwine zwa amba tshivhidzo. U zwi vhea khagala, u hone we a vha a tshi khou ita zwithu kha tshivhidzo tsha mathomo tshe tsha vha tshi khou lozwa tshivhidzo. Arali tshivhidzo tsho vha tshi khou lwozwiwa, zwi amba uri a hu shai hu "vhuvhusi" he ha vha hu khou zwi ita.

Ndi mini tshe Mudzimu a tshi vhenga tshe tsha vha tshi khou itea ngomu ha tshila tshivhidzo? Ho vha hu tshi khou itea mini nga itsho tshifhinga, tshine tsha khou itea na namusi, vhukuma kokotolo zwine ipfi Nikolai la amba zwone. Vhathu vho vha vha tshi khou livhiswa nṅila ye ya vha yo bva tshoṭhe kha Ipfi la Mudzimu.

Zwino uri hu wanwe thalutshedzo vhukuma ya zwine ra khou dzhena khazwo, ndi tea u ni tsivhudza uri zwi vhulungeni mihumbuloni yanu uri vhurerele (zwa muya, arali ni tshi nyaga), zwo fhatwa nga zwithu zwithu zwi vuhili zwo lukekanaho fhedzi zwine zwa hanedzana sa vhwtswu na vhwtshe. Vhurerele na lifhasi la zwa Muya zwo itwa nga iyi miri mivhili ine ya vha na midzi yayo Edeni. Zwoṭhe muri wa vhwtshe na muri wa u Divha vhuḍi na vhuvi wo dzula vhwtshe ha tsimu ya Edeni nahone a zwi thimathimisi uri matavhi ayo o vha o lukekana. Huno ngomu ha tshivhidzo tsha Efeso ho vha hu na lishandafhungo lenelo lithihi. Tshivhidzo tsho vhwtshe nga vhuḍi na vhuvi. Tshivhidzo tshi itwa nga mutokola mivhili. I fana na goroi na mufhunga, zwi aluwa zwoṭhe nga thungo na thungo. Fhedzi tshithihi ndi tshone tsha NGOHO. Tshiṅwe ndi MAZWIFI. Zwino Mudzimu u amba NA tshiṅwe na u dovhavho u amba NGA HA tshila tshiṅwe; U do vha vhidza uri ndi tshivhidzo, nahone ndi vhanangiwa fhedzi vhane vha do divha uri Muya wa vhukuma ndi ufho. Ndi vha nangiwa fhedzi vhane vha sa do fhuriwa. Mateo 24:24,

"Hu do bvelela Vhokhristo vha u zwifha, na vhaphorofita vha mazwifhi, vhenevho vha do sumbedza zwiga zwithu na zwimangadzo; lune arali zwi tshi konadzea, ho vha hu tshi do fhurwa vhanangiwa."

Huno murahu ngei kha tshivhidzo tsha mathomo (tshifhinga tshipufhisa nga murahu ha Phentekhoste) mutokola wa mazwifhi wo dilukekanya na Mutokola wa Ngoho ndingazwo ri tshi wana izwi zwiito zwa Vhanikolai. Muya ula u do wanala u tshi khou lwisana na Mutokola wa Ngoho u swika u tshi lwozwiwa nga Mudzimu. Zwino no zwi wana?

Holuga. Zwino kilima ya muya ya itsho tshivhidzo yo vha ifhio? Tsho vha tsho tutshela Lufuno lwatsho lwa mathomo. U tutshela Lufuno lwatsho lwa Ipfi la mudzimu lwa mathomo ro zwi dzumbululelwa nga u wa hatsho u bva kha mathomo atsho, e a vha e Phentekhoste. Nga Luisimane lu re khagala, tshivhidzo itshi zwi amba uri tsho vha tshi khomboni ya u ntshiwa kha u rangwa phanda nga Muya Mukhetwaha, ndaulo ya Muya. Izwi ndi zwone kokotolo zwe zwa itea musi Mushe a tshi bva u rangaphanda Isiraele u bva Egipita. Nṅila ya u vha rangaphanda ho vha hu nga Gole la Mulilo, tshiphorofita, madembe na zwiga, na zwimangadzo zwo newaho nga Mudzimu. Izwi zwo vha zwo tea u khunyeledzwa nga vhanna vhane vha vha "Vhanangiwa nga Mudzimu" na "Vhavheiwa nga Mudzimu," na "Vhatamiwa nga Mudzimu," na "Vharumiwa nga Mudzimu," ngeno mushasha woṭhe wo dala musudzuluwo wa Muya Mukhetwaha. Vho vutshela vha lilela milayo na zwidayopfunzo zwine vha nga tshimbila ngazwo. Vha konou nyaga khosi ngavhuya. Vho vha vha tshi nyaga u fana na shango loṭhe vha mbo di pambuwa tshoṭhe vha xela. Izwo ndi zwone kokotolo zwe tshivhidzo tsha u thoma tsha thomisa zwone, nahone tshi do hana tshi tshi nṅa na u nṅa, u swika Muya Mukhetwaha u tshi haniwa tshoṭhe huno Mudzimu u do lozwa vhathu.

Vhonani uri zwo thoma hani tshivhidzoni tsha mathomo. Zwo vha zwi tshi vhidzwa upfi zwiito. Zwa konou vha pfunzo. Zwo govha muelo. Ya vha yone nṅila i sa vhwtsiswi. Mafheloni zwa dzhena Mudzimu a khurumedzelwa nṅa. Oo! Zwo thoma zwi zwiṭuku nga maanda, ho fhumula, zwi tshi lavhelesea zwi sa

dini. Zwo lavhelesea zwi zwavhuḍi. Zwo lavhelesea zwi tshi nga zwi a pfala. Zwa pomba sa ṭharu, zwa kwakwanyedza mufemo woṭhe ha vha hone u vhulaha vhumuya he ha vha hu ngomu tshivhidzoni. Oo! u ḵa muṭokola wa mazwifhi wo ṭalifha. U nga sa muruṅwa wa tshedza u swika u tshi ni pomba. Zwino ndi tama u ni vhudza uri ndi tenda kha vhurangaphanḁa fhedzi a si vhurangaphanḁa vhanna vhune nda tenda khaho. Ndi tenda kha vhurangaphanḁa hu tshi ḁa nga kha Ipfi. Ndi tendavho uri Mudzimu o ruma vhatu tshivhidzoni, vhanna vho pfufhiwaho nga Muya; nahone vha ḁo dzudza tshivhidzo tshi kha ngona. Ndi a zwi tenda zwenezwo. Ndi a tendavho uri tshivhidzo tshi vhuswa nga vhanna vhe Mudzimu a vha ruma uri vha vhuse. Fhedzi uho vhuvhusi HU ITWA NGA IPFI ḶA MUDZIMU, u itela uri hu si vhe vhanna vhane vha khou vhusa fhedzi u vhe MUYA WA MUDZIMU, ngauri Ipfi na Muya ndi tshithu TSHITHIHI. Vhaheberu 13:7,

“Elelwani vharangahanḁa vhanu vho ni vhudzaho fhungo ḵa Mudzimu, ni ḁi lavhelelsa he vha vuledza lwendo, ni edze lutendo lwavho, ni tshi ṭhogomela magumo a mafhungo avho.”

Huno lavhelesani zwe zwa vha zwi tshi khou itea u bva mathomoni: houḵa muṭokola wa mazwifhi wo vha u tshi khou farelela na u gudisa uri vhurangaphanḁa ha vhatu holuga. Vho gudisa uri tshivhidzo tshi tea u vhusiwa. Vha gudisa ndaulo ya vhatu. Fhedzi nṭhani ha u zwi ita nga nḁila ya Mudzimu, vho sokou ḁidzhiela vhuvhusi vha kapea maanḁa oṭhe a zwa Muya kha zwanḁa zwavho vha ḁi wanela vhutshifhe vhukethwa ha ima vhukati ha Mudzimu na vhatu. Vha humela murahu kha kuitele kwa kale kwa tshifhinga tsha Aroni. Vho ḁo vha mupikakhristo ngauri vho ntsha vhusumeleli ha Mudzimu vha longa havho. Mudzimu izwo o zwi sanda. Vhaefeso izwo vho zwi sanda na mutendi vhukuma muṅwe na muṅwe u ḁo zwi sandavho. Ri tea u vha ro tou pofula sa toambo arali ra kundwa u vhona zwithihi zwingaho sa zwenezwo zwi tshi khou itea zwifhingani zwoṭhe nahone zwino ndi hone zwo vhihisa u fhira kha zwifhinga zwoṭhe. Zwe zwa vha zwone, ndi uri ḵo vha ḵi dzangano. Izwo zwo ḁo fhandekanya vhatu. Vhatu vha Mudzimu vha tea u vha tshithu tshithi. Vhoṭhe vho lovhedzelwa muvhili muthihi nga Muya MUTHIHI nahone MUṅWE NA MUṅWE u tea u khadwa nga Muya Mukhethwa na hone muṅwe na muṅwe ute u shela mulenzhe kha u rerela Mudzimu. Fhedzi vhanna vhaṭoḁa vhuvhusi, uri vhaḁone u laula, vhabishopo vha vhe vhaashibishopo, nga honoho u shumisa zwinungo zwa madzina vho pfuka Ipfi ḵa Mudzimu vha funza pfunzo dzavho. Vho ita uri vhatu vha pfe vhone u swika hu tshi ḁa tshifhinga tsha uri kurabelele kwavho na kathihi kwo vha ku sa tsha nga kuḵa kwa misi ya u thoma u bva Phenthekhoste. Zwiito izwi ho vha thoma ha thevhekano ya vhuaphostola. U bva kha thevhekano ya vhuaphostola yo ḁo vha nḁila i ṭavhanyaho na i leluwaho ya, “vhuraḁo ha kereke,” sa yone nḁila ya u tshidzwa nga tshilidzi. Ipfi ḵo fhungudzwa ḵa vha tshidayopfunzo. Mupikakhristo o hulela tshivhidzo nga muya wawe.

Zwi lavheleseni namusi. A rali na vhalo Mishumo 2:4 sa zwine vhanwe vha vhalisa zwone, ni nga i vhalo nga nḁila iyi: “Huno musi ḁuvha ḵa Phenthekhoste ḵo swika, ha ḁa tshifhe na kukwati kwa tshinkwa a ri, “Ntshani lulimi lwanu,” a longa kukwati kwa tshinkwa nṭha halwo, ene muṅe a nwa veine a ri, “Zwino no ṭanganedza Muya Mukhethwa.”

A zwi tendisei a thi ri? Vhukuma kokotolo ndi zwone zwe Vhunikolai ha ḁa u ita. Vha ri, “Ni songo vha na ndavha na zwine Ipfi ḵa Mudzimu ḵa amba zwone. A ni nga ḵi pfesesi. Ri tea u ni ṭalutshedzela ḵone. Zwi tshe zwo ralo, Bivhili a yo ngo fhelela. I tea u shanduka na zwifhinga nahone ri ḁo ni vhudza uri tshanduko dza hone ndi dzifhio.” Izwo zwo fhambana hani na Ipfi ḵa Mudzimu ḵine ḵa khwaṭhisa uri, “Kha zwi ḁivhiwe uri maipfi oṭhe a vhatu ndi mazwifhi fhedzi ḵa Mudzimu ndi ḵa ngoho.” hoṭhe hune ha vha na khudano na ngoho. Maṭadulu na ḵifhasi zwi ḁo lovha, fhedzi A HU NA IPFI NA ḶITHIHI ḵa Mudzimu ḵine ḵa ḁo kundwa. Ngauralo vhatu vha khou rangwa phanḁa nga vhatu vhane vha si vhe zwine vha bula u vha zwone. Vha ḁi ri vha vha dzhia madzulo a Khristo, fhedzi zwine vha vha zwone ndi vhalwanakhristo.

Maṅwe mafhungo mavhi a si ano. Ndi mafhungo a ndovhedzo nga maḁi. Nga misi ya Yesu na nga maḁuvha u bva Phenthekhoste vho vha vha tshi ḁuvhedzwa maḁini, a hu na ane a nga zwi pika hezwo. Vhanna vho funzeaho vha zwoṭhe zwe zwa itwa ho vha u sokou shelwa maḁi khavho ngauri zwo vha zwo leluwa u wana zwimaḁana vhuṭoni hunzhi. Musi vha tshi vha shela maḁi, vha zwi ita dzinani ḵa Khotsi na Murwa na Muya Mukhethwa, vhunga izwo zwinungo zwa madzina o vha e one madzina vhukuma na u ita vhunga hu na midzimu Miraru nṭhani ha muthihi. Fhedzi dzulani kha ḵo dzangano ni lingedze u funza ngoho ya u ḁuvhedza Dzinani ḵa Murena Yesu Khristo ndi hone ni tshi ḁo shakuliswa. Ni si nga si rangwe phanḁa nga Mudzimu na hana ni ngomu henefho. A zwi koni.

Zwino Paulo o vha e Muphorofita, muhevhedzwa nga Muya Mukhethwa, Arali Paulo o lovhedza dzinani ḵa Murena Yesu Khristo, a ri nnyi na nnyi ane a fhambana na pfunzo yawe o laṭwa, huno ndi tshi fhingana tsha u vuwa ha vhonwa uri tshivhidzo a tshi tsha laulwa nga Muya Mukhethwa fhedzi tshi khou laulwa nga Vhanikolai. Nzumbululo 20:27-30,

“Ngauri a tho ngo ni dzima tshithu ndo ni vhudza oṭhe a maitete a Mudzimu.

Ḵilonzeniha inwi vhanḁe ni linden a sambu ḵoṭhe ḵe Muya Mukhethwa wa ni kumedza uri ni vhe vha lisa vhaḵo uri ni lise tshivhidzo tsha Mudzimu tshe a ḁi ṭoḁela nga malofha Awe.

Ngauri ndi ḁivha zwa uri misi ndo ṭuwa ni ḁo ḁelwa nga phele mmbi dzine dza sa ḁo tonda sambu.

Na kha inwi vhaṅe hu ḡo vuwa vhanna vhane vha ḡo amba pfunzo isili ya uri vha kunge vhafunziwa.”

Paulo o zwi vhona zwi tshi khou ḡa. A vha tsivhudza nga ha vhutshifhe uvhu ha vhuṭali he ha vha hu tshi khou ḡa u dzhavhula nga pfunzo dzaho dza mazwifhi. O vha a tshi zwi ḡivha uri hu shumiswa ṅila ya vhurabeli ine ya fhambanya vhatu na tshipiḡa tshifhio na tshifhio tshine tsha shumisa Muya Mukhethwa. Na ṅamusi vhubhukati ha avho vhane vha ri vho vhofoholowa na u ḡala Muya a hu tou vha na mbofoholowo i yahoo ngafhi tshivhidzoni, zwa khwiṅe zwine ra vhona ndi vhafunzi vhasigathi vhane vha funza nga ṅodzo, ngeno sambu ḡi tshi sokou dzula heneḡho vha lingedza u ri zwi nwelele. Izwi a zwi vhambedzwi na Paulo we a ri musi no kuvhangana, vhothe vho vha na vhangaphanda ha Muya, nahone vhoṅhe vho shela mulenzhe kha u rerela lwa muya.

Tshivhidzo tsha shango a tshi athu guda ṅudo iyi u bva maṅwaloni kana kha ḡivhazwakala. Tshifhinga tshoṅhe Mudzimu a tshi dala nga Muya Mukhethwa na vhatu vha a vhofoholowa, nga murahu ha tshifhinganyana vha mbo ḡi ḡipomba nga zwithu zwe vha bva khazwo. Musi Luther a tshi bva kha Tshikhatolika, vhatu vho vhofoholowa lwa tshifhinganyana. Fhedzi o ri u fa, vhatu a zwo ngo vhuya zwa vha dina u dzanganya zwe vha humbula uri ndi zwe a vha a tshi tenda vha dzudzanya zwi dayopfunzo na mahumbulwa vha ṭutshelana na muṅwe na muṅwe we a amba zwi hanedzanaho na zwe vha amba. Vha humela murahu kha Tshikhatolika lu re na tshivhumbeo tsho fhambanho zwiṭuku. ṅamusi Vhaḡuthere vhanzhi vha khou nyaga u humela murahu.

Oo! Ee! Kha Nzumbululo ya 12, ḡa phombwe yo vha i na vhananyana vhanzhi. Ha vha vhananyana vha sokou ḡingela mme. Vho vhetshela Ipfi thungo, vha hana mishumo ya Muya wa Mudzimu, vha vhinula tshivhidzo, vha ita uri zwi konḡele tshivhidzo uri tshi rabele Mudzimu nga ṅḡa vho ḡa nga kha vhona kana nga kha maḡele avho, zwe zwa vha zwi si tshithu fhedzi ndi mudzedze wa u sa tenda une wa bva kha Sathane nga dzawe.

Ri ngafhi, Oo! ri ngafhi lwa muya? Ri tou vha sogani ḡa swiswi. Ro tendelekela kule na tshivhidzo tsha u thoma zwi ngafhani? Phenthekhoste a i ho tsini na u vhonala na Ipfi a ḡi tsha wanala. Thevhekano ya vha Aphostola, ine ndi yone yo ḡalaho ṅamusi, a i wanali Ipfini; ndi tshishumiswa tshe tsha itwa nga vhatu. Hu vho shumiswa tshone lu si ho mulayoni u fhirisa ṅoho ya uri MUDZIMU, HU SI MUTHU, o vhea vhangaphanda Vhawe ṅomu tshivhidzoni. Petro ho ngo vhuya a dzula o swika Roma; fhedzi vha a zwifha vha ri o hu swika. ḡivhazwakale i zwi vhea khagala uri ho ngo hu swika. Hu na vhatu vhane vha vhalo ḡivhazwakale vha dzungudza mahaga vha humela murahu vha yo tenda mazwifhi. Ni nga zwi wana ngafhi zwa “Mudzhi wa Vhudzulo ha Yesu” kha Ipfi? Haho ane a nga dzhia vhudzulo Hawe, fhedzi zwo itwa ngeno vhatu vha tshi zwi ṭanganedza. Ni ḡo zwi wana ngafhi zwa uri “nzumbululo yo engedzedzwaho” i a ṭanganedzwa nga Mudzimu, nga maṅḡa maṅḡa nzumbululo ine ya hanedzana na iyo yo no ṅewaho? Fhedzi vha a i ṭanganedza vha awedza mimuya yavho kha yo. “U ntsha muthu heleni a dzheniswa ṭadulu” ni zwi wana ngafhi? Zwa uri “u ḡa tshilalelo ndi u ḡa mutumbu wa Yesu vhubhukuma,” ni zwi wana ngafhi? Ni zwi wana ngafhi zwa “u badela tshedele uri ni ntshiwe heleni”? A zwi ho kha Ipfi, fhedzi vhatu vha tou zwi ṅwala na dzibuguni dzavho, ṅazwo vha dzhavhula vhatu, vha vha vhusa nga nyofho. Ni zwi wana ngafhi zwa uri “muthu u na maṅḡa a u hangwela zwivhi vhunga ndi ene Mudzimu”? “Dziphele dzi huvhadzaho,” ndi yone ṭhalutshedzo yo khwaṭhaho ine ya fanela u vha buletshedza. Vhunikolai. Madzangano. Muthu a tshi vhusa muthu.

Humelani murahu kha Mudzimu! Rembuluwani nga u ṭavhanya! Vhonani muṅwalo nga tshanda kha luvhondo. U khou ṅwala khaṭhulo. Sa zwe thundu khethwa dza shumiswa kha vhubhuki zwa ṭunga na u ḡisa mbiti dza Mudzimu, zwino Ipfi ḡi khethwa ḡo shumiswa kha vhubhuki zwa vhaisa Muya wa Mudzimu, na khaṭhulo i fhano, na zwino i muṅangoni. Rembuluwani! Rembuluwani! Humelani murahu Phenthekhoste! U humela kha vhangaphanda ha Muya Mukhethwa! U humela kha Ipfi ḡa Mudzimu, huno ndi ṅani ni tshi fa?

Ipfi ḡa Muya

Nzumbululo 2:7,

“Are na ṅevhe nga pfe zwine Muya wa vhudza zwivhudzo: Ane a kunda ndi ḡo mu ita uri a vhe na mukovhe kha muri wa vhutshilo une wav ha vhubhuki ha paradiso ya Mudzimu.”

“A re na ṅevhe dza u pfa nga a pfe zwine Muya wa vhudza zwivhudzo.” Hu nga vha hu dzimilioni na dzimilioni dzine dza nga pfa maipfi aya kana u a vhalo. Fhedzi ndi vhangana vhane vha ḡo a thetshelesa? Izwo a ri zwi ḡivhi fhedzi ane a ḡo thetshelesa na u ṭoda u ḡivha maipfi a ṅoho u ḡo wana Muya wa Mudzimu u mu bonyolosi wawe. Arali ṅevhe yavho yo vuletshelele ipfi, Muya wa Mudzimu u ḡo ita uri Ipfi ḡa Mudzimu ḡi vhe tshithu tshi tshilaho. Zwino uyo ndi mushumo wa Muya. Ndi nga ni funza ṅoho fhedzi arali ni sa vuli ṅevhe uri ni ḡi pfe na mbilu ya u ḡi ṭanganedza, ni nga si i wane nzumbululo.

Dzhielani tshenzhemo, hu pfi Muya u khou amba na zwivhidzo. Hovhu ndi vhubhuki, a si vhubhuki. Muya a wo ngo ri Yohane a ṅwalele tshivhidzo tshapo tsha Efeso, kana uri tshifhinga tsha mathomo fhedzi. Ndi zwa Tshivhidzo tsha zwifhinga zwoṅhe. Fhedzi itshi ndi tshivhidzo tsha mathomo; ṅauralo hu tou nga ndi

bugu ya Genesi. Zwe zwa thoma kha bugu ya Genesi zwi d̄ihana zwi ngoho kha Ipfi loṭhe u swika zwi tshi vhuya zwa yo ṭhaphuwa kha Nzumbululo. Zwine zwa amba uri, u thoma ho itaho tshivhidzo kha Mishumo ndi yone ndila ya zwifhinga zwoṭhe u swika zwi tshi ṭhaphuwa kha Tshifhinga tsha Laodekia. Zwi lavheleseni zwavhuḡi. Tshifhinga tshiṅwe na tshiṅwe kha tshi dzhiezele nzhele, zwine zwa khou endela phanda zwino hu tou vha u thoma. U ḡa muri muṭuku we wa simiwa u khou ḡo aluluwa u tshi fhira nga kha zwifhinga u swika Yesu a tshi vhuya. Uyu, huno, ndi mulaedza wa Mukhristo ufho na ufho. Ee, ndi zwone, ngauri ndi Muya une wa khou amba. Amen.

Pfufho Ye Ya Fulufhedziswa

Nzumbululo 2:7,

“...Ane a kunda ndi ḡo mu fha mukovhe kha muri wa vhutshilo, une wa vha vhukati ha paradiso ya Mudzimu”

Iyi ndi pfufho ya ḡa matshelo ya vhakundi vhoṭhe kha zwifhinga zwoṭhe. Misi hu tshi itwa mbidzo ya mafhelo ya nndwa, musi tshitangu tshashu tsho no vhewa fhasi, ndi hone ri tshi ḡo awela paradisoni ya Mudzimu na mukovhe washu kha muri wa vhutshilo, lini na lini.

“Muri wa vhutshilo.” Itsho a si tshipiḡa tsha muambo tshavhuḡi na? Zwo bulwa luraru kha Bugu ya Genesi na luraru kha Bugu ya Nzumbululo. Vhuponi hoṭhe ha rathi ndi muri muthihi nahone u fanyisa tshithu tshithihi.

Fhedzi muri wa vhutshilo ndi mini? Holuga, Tsha u thoma ri tea u ḡivha uri wone muri wo imela mini. Kha Numeri 24:6, sa zwe Bileamu a buletshedza Isiraele, o ri vho vha vhe “miri ya ṭhaululo ye ya siṅwa nga Murena.” Miri maṅwaloni oṭhe i imela vhathu, sa kha Dziphisalema 1. Nguralo muri wa vhutshilo a hu shai u vha e Muthu wa Vhutshilo, nahone onoyo ndi Yesu.

Zwino ngei Tsimuni ya Edeni ho vha hu na miri mivhili yo imaho vhukati ha tsimu. Muthihi wo vha u Muri wa Vhutshilo, muṅwe u muri wa Nḡivho ya vhuḡi na Vhuvhi. Muthu o vha o pfi a tshile nga Muri wa vhutshilo; ngeno a sa tei u fara muri muṅwe ngauri u ḡo fa. Fhedzi muthu o fara muṅwe muri, a tshi ralo, lufu lwa dzhena khae nga tshivhi tshawe, a konou fhandekanywa na Mudzimu.

Zwino u ḡa muri murahu ngei Edeni, wo vha u tshiko tsha vhutshilo, wo vha u Yesu. Kha Yohane, ndima ya vhurathi u fhira nga kha ya malo, Yesu o ḡi bvisela khagala sa tshiko tsha Vhutshilo vhu sa Fheliho. O ḡi vhidza uri ene u Vhuswa he ha ḡa hu tshi bva Ṭaḡulu. O amba nga u ḡiṅkedza na uri a ḡa Ene ha nga fi. O amba a ri u ḡivha Abraham na uri Abrahamu a sa athu vha hone, ene O VHA E HONE. O phorofita ari ene muṅe u ḡo vha fha maḡi a tshilaho ane muthu e o a nwa ha tsha ḡo dovha a pfa ḡora, fhedzi u ḡo tshila lini na lini. O ḡisumbedza sa ene MUHULWANE. Ndi ene vhuswa ha vhutshilo, tshisima tsha maḡi a vhutshilo, Wa Lini na lini, MURI WA VHUTSHILO.

O vha e hone Edeni vhukati ha tsimu sa zwine a ḡo ḡi vhavho e vhukati ha paradiso ya Mudzimu.

Vhaṅwe vha na muhumbulo wa uri miri mivhili tsimuni ya Edeni yo vha i tshi ḡi sokou nga miri yoṭhe ye Mudzimu a vha o i isa henefho. Fhedzi vhagudiswa vha tshenzhemo, vha a ḡivha uri izwi a si zwone. Musi Yohane a tshi huwelela uri mbaḡo yo sendekwa tsindeni ḡa muri, o vha a sa khou amba miri yo ḡowealeho ye ya sikwa, fhedzi o vha a tshi amba lwa muya. Huno zwino 1 Yohane 5:11 i ri:

“Asuvhu vhuṭanzi: Mudzimu o ri fha u tshila tshoṭhe. Huno honoho vhutshilo vhu kha Murwa.”

Yesu a ri kha Yohane 5:40,

“ A ni nga ḡi kha nḡe uri ni wane vhutshilo.”

Vhuṭanzi ngovhu, Ipfi ḡa Mudzimu, ḡi tou zwi bula ḡa ri VHUTSHILO, VHUTSHILO VHU SA FHELIHO, vhu kha murwa. A si huṅwe fhethu. 1Yohane 5:12,

“Uyo ane a vha na Murwa u na VHUTSHILO; uyo ha ane a si vhe na Murwa HA NA vhutshilo.”

Zwino vhunga vhuṭanzi vhu sa shanduki, u ṭuswa khaho kana u engedzedzwa, vhuṭanzi vhu ri VHUTSHILO VHU KHA MURWA. Vhunga zwo tou ralo, MURI TSIMUNI YA EDENI U TEA U VHA E YESU.

Holuga. Arali Muri wa Vhutshila e muthu, a zwi hanedzei uri Muri wa Nḡivho ya Vhuḡi na Vhuvhi ndi muthuVHO. Zwi nga si vhi zwiṅwe. Izwi zwi amba uri Uyo O lugaho na muthu Muvhi vho ima tsini na tsini vhukati ha Tsimu ya Edeni. Hezekiele 28:13a

“Wo vha (Sathane) u ngei Edeni, tsimu ya Mudzimu.”

Hune ra wana nzumbululo ya vhukuma ya “mbeu ya ḡowa.” Zwe zwa itea vhukuma Tsimuni ya Edeni a si zwi. Ipfi ḡi ri Efa o fhurwa nga ḡowa. Vhukuma ngoho ḡowa yo fhura Efa. I ri kha Genesi 3:1,

“Zwino nowa yo vha yo thanya u fhira dziñwe phukha dzothe dze dza vha dzi tsimuni dze Murena Mudzimu a dzi ita.”

Hei phukha yo vha i tsinisa na muthu (ngeno i phukha yo fhelelaho) ye ya vha i tshi elekanya na u amba. Yo vha i tshisikwa tsho imaho tswiti nahone i vhukati na vhukati ha Tshimpanzi na muthu, fhedzi yone i tsinisa na muthu. Yo vha i tsinisa na muthu lune mbeu yayo, yo tenda u tangana na ya musadzi ya mu ita uri a dihwale. Musi izwi zwi tshi itea, Mudzimu o teketela nowa. O shandula shambo liñwe na liñwe muvhilini wayo lwe zwa ita uri i kokovhe sa nowa. Saints i nga linga zwothe zwine ya kona, fhedzi a i nga wani vhuṭumanyi ho ngalangalaho; Mudzimu o tou ita uri zwi ralo. Muthu u na vhuṭali lune u a vhona u tangana ha phukha na muthu na u lingedza u vhea vhuṭanzi nga u Shanduka ha phukha dzi tshi ita vhatu. A hu na u Shanduka ha phukha i tshi ita muthu. Fhedzi muthu na phukha zwo tangana. Itshi ndi tshiphiri tsha Mudzimu tsha sala tsho dzumbama, fhedzi fhano tsho dzumbululwa; zwo itea murahu henengei vhukati ha Edeni musi Efa o shandukela vhutshilo a tanganedza Lufu.

Lavhelesani uri Mudzimu o ri mini khavho ngomu tsimuni. Genesi 3:15,

“Ndi vhea vhuswina vhukati hau na musadzi, vhukati ha mbeu yau na mbeu yawe; mbeu yawe i do u pwasha thoho, iwe wa do i luma tshirethe.”

Arali ra tenda zwe Ipfi la ri musadzi o vha na Mbeu, zwi amba uri vhukuma ngoho na nowa yo vhavho na mbeu. Arali Mbeu ya musadzi o vha nwana wa mutuka u bva kha munna, na mbeu ya nowa i tea u vha kha tshivhumbeo tshenetsho, huno muñwe nwana wa mutuka u tea u bebwa hu si na tshishumiswa tshine tsha vha muthu. A hu na muvhali wa Bivhili a sa divhi uri mbeu ya musadzi ndi Khristo, we a da nga tshishumiswa tsha Mudzimu, hu songo itwa zwa vhudzekani. Zwi khou divhiwawho zwavhuṭi uri mvumbo ya u huvhadziwa ha thoho ya nowa ho vha tshi tshiphorofita tsha vhukuma tshikwamaho zwe Khristo a vha a tshi khou yo phetha zwi hanedzanaho na Sathane tshifhambanoni. Fhala tshifhambanoni Khristo o vha a tshi ya u huvhadza Sathane thoho, ngeno Sathane a tshi do huvhadza tshirethe tsha Murena.

Tshino tshipida tsha liñwalo ndi nzumbululo ya uri mbeu ya Sathane lwa nama yo zwalwa fhano shangoni, sa zwine zwa wanalisa zwone kha Luka 1:26-35, hune ha talutshedzwa uri mbeu ya musadzi yo swika he ya vhonadzwa namani nga ndilade nga nda ha tshishumiswa tshine tsha vha muthu wa munna.

“Nga nwedzi wa vhurathi muruñwa Gabariele o ruñwa u bva ha Mudzimu a da mudini wa Galilea, une wa pfi Nazaretha,

Kha musidzana we a vha o funa munna we a vha a tshi pfi Yosefa, wa ndu ya Dafitha; dzina la musidzana uyo ndi Maria.

Muruñwa a da khae, a ri, Ri a vusa, iwe u funeswaho, Murena u na iwe: wo fhatutshedzwa vhukati ha vhasadzi.

Afho a tshi mu vhona, a dinalea nga fhungo lawe, a di vhudzisa uri u reshwa ha u raliho hu amba mini.

Muruñwa a mu fhindula a ri, U songo ofha, Maria: And the angel said unto her, Fear not, Mary: for thou wo takalelwa nga Mudzimu u fhira vhañwe vhothe.

Vhona ha u do vha muthu wa thovhela, wa vha na murwa, ane wa do mu ira dzina la YESU.

U do vha muhali, u do vhidzwa nga la Murwa wa wa tadulutadulu: Murena Mudzimu u kumedza khulunoni ya khotsi Dafitha khae:

U do vhusa ndu ya Yakopo linin a lini; nahone muvhuso wawe a u nga gumi.

Maria a vhudza muruñwa, a ri, izwi zwi do itea hani ngeno ndi sa divhi munna?

Muruñwa a mu fhindula a ri, Muya Mukhethwa u do da ha iwe, wa dadzwa nga maanda a wa tadulu: huno i tsho tshikhethwa tshine tsha do bebwa nga iwe tshi di pfi Murwa wa Mudzimu.”

Vhunga sa izwo mbeu ya musadzi ho vha hu Mudzimu a tshi khou dibvedza kha nama ya muthu, ngauralovho, mbeu ya nowa ndi ndila ye ngayo Sathane lwa nama o kona u vulavho vothi la u dzhena kha lushaka lwa vhatu. Zwo vha zwi sa konadzei uri Sathane (u sokou divhela tshisikwa tsha muya tsha tsha tou SIKWA) a dibvedze nga ndila ye Mudzimu a dibvedza nga yo; ngauralo vhuṭanzi ha Genesi vhu a sumba uri o bvedza hani mbeu yawe a thoma kana u diita muthihi na lushaka lwa vhatu. Tshiñwe hafhu elelwani uri Sathane u pfi “nowa.” Ndi mbeu yawe kana u didzhenisa kha lushaka lwa vhatu zwine ra khou amba nga zwo.

Adamu a sa athu divha Efa, Nowa yo wanala yo no divha Efa kale phanda ha Adamu. We a bebwa

nga tshiito itsho ndi Kaini. Kaini o vha e wa (o bebwa nga, e wa) u ja "Muvhi." (1 Yohane 3:12). Muya Mukhethwa kha Yohane wo vha u si nga si kone na fhethu na huthihi u vhidza Adamu u ri, "Muvhi" (Izwo ndi zwone zwe a vha a tshi do vha zwone arali hu ene o vhaho khotsi a Kaini) nahone huñwe fhethu a vhidza Adamu uri "Murwa wa Mudzimu" zwe a vha e zwone nga tsiko. (Luka 3:38). Zwiṭaluli zwa Kaini zwo mbo di sumba uri khotsi awe ndi nnyi, muḍisa lufu. U hanedza hawe Mudzimu lwa tshoṭhe musi o lavhelesana na Ramaṅṅaṭhe kha Genesi 4:5, 9, 13, 14, zwi sumba tshoṭhe u sa vha hawe muthu nga kha zwiṭaluli zwi sa sumbi vhuthu, zwine zwa lavhelesea zwi tshi fhira mafhungo ane ra vha nao kha mañwalo malugana na mulevho wa Mudzimu kha Sathane.

"Huno a si sedze Kaini na mudzimu tshawe Mudzimu. Nga zwenezwo Kaini a sinyuwa zwi hulu; tshifhaṭuwo tshawe tsha sinyalala.

Mudzimu a mbo amban a Kaini a ri Abele murtahu wau u ngafhi? Ene a ri a thi ḍivhi naan di nṅe mulisa wa murathu wanga?

Kaini a amban a Mudzimu a ri mulandu wanga wo hula lwa u tsika.

Ṇamusi u mpandela fhanoshangoni ḷino na phanḍa ha tshifhaṭuwo tshau. tshanga nga hu vhe u tendelekaho na u shavha shangoni loṭhe, u ri ane a nngwana a mmbulahe"

Ṭhogomelani ṅḍila vhukuma ye vhuṭanzi ha Mudzimu he a vhekanya mabebo a Kaini, Abele na Sethe. Genesi 4:1-2,

"Adamu a ḍivha Efa mufumakadzi wawe; a ḍihwala, a wana Kaini, a ri ndo wana muthu u bva ha Murena.

A do vha a beba murathu wawe Abele."

Genesi 4:25,

"Adamu a ḍivha mufumakadzi wawe hafhu; a beba murwa, a mu vhidza uri ndi Sethe..."

Hu na vharwa VHARARU vhe vha bebwa u bva kha u ḍivhana lwa ṅama ha Adam e na mufumakadzi wawe. Vhu nga sa izwi Bivhili i vhuṭanzi kokotolo na Ipfi ja Mudzimu lo khunyelelaho, uvhu a si vkhakhi fhedzi zwo itelwa uri ri fhaṭuwe. Vhunga ho bebwa vharwa VHARARU u bva kha zwiito ZWIVHILI zwa Adamu, ni a zwi ḍivha VHUKUMAKUMA uri MUTHIHI wa avho vhararu O VHA A SI murwa wa Adamu. Mudzimu izwi o zwi ṅwalela u ri sumbedza tshiñwe tshithu. Ngoho ndi ya uri Efa o vha o ḍihwala nga vharwa VHAVHILI mbeboni yawe (mafhaṭa) u bva kha u ḍihwala nga vhanna vhavhili. O vha e na mafhaṭa, u ḍihwala ha Kaini ho thomela u ḍihwala ha Abele. Vhonani aḷa mafhaṭa hafhu. Tshifanyiso tsho fhelelaho tsha nga misi. Kha avho vhane vha humbula uri izwi zwi nga si itee, zwi ḍivheni zwa uri vhuṭanzi ha zwa mutakalo ho ḍala zwiwo he vhafumakadzi vha ḍihwala nga mafhaṭa zwi bva kha makumba o fhambanaho na mbeu yo fhambanaho aya makumba a tshi fethalaiziwa vhukati ha maḍuvha, nahone A SI IZWO FHEDZI, huñwe vhuṭanzi hu sumbedza uri mafhaṭa a hone a vha e na vkhokhosi vho fhambanaho.

Hu si kale mafhungo u mona na ḷifhasi nga vhuphara o lavhelesana na mme wa ngei Norway we a vha a tshi khou farisa munna wawe uri a mu unḍe na mafhaṭa awe, muthihi o vha e mutshena muñwe e murema. O do tenda uri o vha a tshi funaná na munna wa murema. U ḍihwala uho ho vha ho fhambana nga vhege tharu. Ngei Beaumont, kha ja Texas, nga ṅwaha wa 1963, vhuṭanzi ho dovha ha sumbedza mabebo a vhana vhanzhi nga mme muthihi he u ḍihwala uho ho vha ho fhambana nga maḍuvha manzhi, lwe nga tshifhinga tsha u beba musadzi o vha a tshi nga a sa fa.

Zwino ndi nga mulandu wa mini izwi zwo itea nga u rali? Ndi nga mulandu wa mini mbeu ya ṅowa yo ḍa nga iyi ṅḍila. Muthu o sikelwa Mudzimu. Muthu o vha o tea u vha e thembele ya Mudzimu. Fhethu ha vhuawelo ha Mudzimu (Muya Mukhethwa) o vha e muthu, thembele. Acts 7:46-51,

"Ndi nnyi we a takalelwa nga Mudzimu, a tama u wanela Mudzimu wa Yakobo thembele.

Fhedzi Salomo o mufhaṭela nṅḍu.

Huno wa Ṭaḍuluṭaḍulu ha dzuli ngomu thembeleni dze dza itwa nga zwnḍa; u ralo muphorofita,

ḷiṭaḍulu ndi khuluṅoni yanga, ḷifhasi ndi vhukando ha milenzhe yanga: ndi nṅḍe ine na do mphaṭela yone? U ralo Yehova: kana fhethu ha vhuawelo hanga ndi ngafhi?

Hath not my hand made all these things?

Inwi vha mitsinga yo omaho, inwi ni songo rubiswaho dzimbilu na dzinḍevhe. Ni dzula ni tshi hanedza Muya Mukhethwa. Zwe vkhokhosi aṅu vha zwiita na inwi ni khou zwiitavho."

Sathane izwi o vha a tshi zwi ḍivha misi yoṭhe. Na enevho u a nyaga u dzula ngomu ha muthu sa zwine Mudzimu a itavho. Fhedzi Mudzimu iyo ndi pfanelo ye a vha o i vhetshela ene e eṭhe. Sathane ha

tendelwi u zwi ita. Mudzimu ndi ene fhedzi we a divhonadza e kha nama. Sathane o vha a s inga koni nahone ha koni u zwiita. Ha na maanda a u sika. Ndila nthihi fhedzi ye Sathane o vha a tshi nga zwi kona nga yo ndi nga u dzhena kha nowa ngei Edeni afho a tshi dzhena nga mimuya mivhi dzinguluvheni Gadara. Mudzimu ha dzheni ngomu dziphukhani; fhedzi Sathane u a dzhena nahone u do hana a tshi ralo, uri a phethe zwine a funa. Ho ngo kona u vha na nwana thwii! Nga Efa sa zwe Mudzimu a ita nga Maria, zwino ene o tou dzhena kha nowa a konou fhura Efa. O mu fhura nahone nga ye Sathane o kona u vha na nwana o mu imelaho. Kaini o vha e na zwiataluli zwa muya zwa Sathane na zwa phukha (u vha namani u fhirisa u vha muyani) zwiataluli zwa nowa. A zwi mangadzi Muya Mukhethwa wo ri Kaini o vha e wa Muvhi. O vha e wa muvhi.

Zwino ndi khou toga u dzhena kha huwe vhungoho vhune ra vha naho ha uri a zwi vhudziswi uri hu na vhukwakwani vhukati ha phukha na muthu. Ri amba lwa nama. Ni a zwi divha naa uri ni nga dzhia tsiki dza tshitumbuki u bva kha tshirole na dzi thavha kha vhatu? Ndi honeha tsiki dza jikwakwa dzi tshi do ya kha jikwakwa la muthu, tsiki dza tswiyo dzi do ya kha tswiyo dza muthu. Ni a zwi vha uri itsho ndi tshimangadzo tshingafhani? Huwe vhuṭali hu endedza tsiki idzo dza phukha kha vhupo ho fanelaho. Vhuṭali uho hu tangedza tsiki idzo ha dzi dzhenisa fhethu ha dzo. Hu na vhukwakwani vhukati ha phukha na muthu. Muthu na phukha a zwi koni u tanga zwa beba; hezwo zwo lingedzwa. Fhedzi ha ngei murahu tsimuni ya Edeni u tanga ho itea lune vhukwakwani lwa dzikhemikhalo hune havha hone ndi hone vhuṭanzi ha izwi. Hangei murahu Edeni nowa yo vha i tshisikwa tsho imaho tswiti. Yo vha i tsini ha muthu nga kuitele. Yo vha i tshi tou nga muthu. Sathane o shumisa tshikhala tsha zwiataluli zwa nowa lwa nama u fhura Efa. Ndi hone Mudzimu a tshi lozwa kuḷa kuitele kwa nowa. A hu na iwe phukha ine ya nga tanga na muthu. Fhedzi vhukwakwani vhu hone.

Vhunga sa izwi ro swika afha, litshani ndi livhise mihumbulo yaṅu kha iyi thero uri ni vhone thodea ya uri ndi ngani ro dzhena kha pfunzo ya mbeu ya nowa sa zwe nda ita. Ri thoma nga mbuno ya uri ho vha hu na miri MIVHILI vhukati ha tsimu. Muri wa vhutshilo wo vha hu Yesu. Muwe muri zwi khagala uri wo vha hu Sathane nga nwambo wa zwe zwa bva kha mutshelo wa uyo muri. Huno ri a divha uri iyi miri yothe yo vha i na vhushaka na muthu arali zwi songo ralo ndi musi i songo vhewa heneffho. A hu shai yo vha i na zwa u ita na nzudzanyo ya vhudivhusi tshothe na ndivho ya Mudzimu kha vhushaka ha yo na vhatu na kha ene muṅe kana zwa sa ralo ri si nga si ri Mudzimu ndi Mudzulaatshidivha. Izwi zwothe ndi ngoho, kani a si zwone? Iphi lone lo zwi vhea nga ndila ya uri PHANDA ha u sikwa ha lifhasi ndivho ya Mudzimu ho vha hu u kovhana vhutshilo hawe vhusa fheliho na muthu. Vhaefesa 1:4-11,

“Hu tshi rendwa vhugala ha tshilidzi tshawe, he a ri ita vha tangedzeaho kha Lufuno lwawe.

O dzula o ri ta u pfi ri do wana hana ha kha ene muṅe nga Yesu Khristo nga he a tama u zwi funa ngaho.

Ho vha uri vhugala ha tshilidzi hu rendiwe ha tshila tshilidzi tshe a ri itela tshone kha mufunwa.

We ra wana khae u vhothololwa amba nga malofha awe ndi amba u hangwelwa vhutshinyi nge a vha ene o pfumaho tshilidzi.

Ndi tshone tshe a tshi tevhutshela kha riṅe nga vhuṭali hothe na nga thalukanyo.

A ri divhadza tshiphiri tsha zwe a funa zwi tshi vha hone nga u tama hawe ene muṅe he a dzula o hu elekanya ngomu hawe

A tshi ri maitete a musi zwifhinga zwo khunyelela a do vha a u dovha u vthueledza zwothe zwa vha tsini ha thoho nthihi kha Khristo Yesu, zwothe zwa tadulu na zwa fhasi zwa vha kha ene.

Ndi ene we ra wana ngae ifa riṅe vhe ra dzula ro nangiwa nge ra tiwa nga o no shuma zwothe nga afho he a elekanya uri ndi funa zwi tshi ralo.”

Nzumbululo 13:8,

“Livhanda li do rabelwa (Sathane) nga vhothe vho dzulaho shangoni vhe dzina lavho li si dzule lo nwalwa tshe shango la sikiwa vhe vha si nwalwe buguni ya vhutshilo ya Ngwana yo vhaulawaho.”

Fhedzi vhutshilo uho a vhu nga koni, nahone vhu nga si kovhanwe nga iwe ndila nga nnda ha kha “Mudzimu o vhonadzwaho namani.” Itshi tsho vha tshi tshipida tsha ndivho yawe ye a ta ya lini na lini. Hei nzudzanyo yo vha yo tea ho vha hone u renda vhugala ha tshilidzi tshawe. Yo vha i nzudzanyo ya thengululo. Yo vha i nzudzanyo ya Tshidzo. Zwino thetshesanesani: Mudzimu sa Mutshidzi, o vha zwo tea u ta muthu ane a do toga tshidzo uri a kone u fha muhumbulo na ndivho ya vhuva hawe. Izwo zwo lulama vhukuma na vhuṅzhi ha Maṅwalo a zwi tikedza sa zwine iyi vese ya itavho kha Vharoma 11:36,

“Ngauri zwithu zwothe zwi bva kha Ene, zwi ya ha ene. Ene nga a rendwe na lini na lini. Amen.”

Muthu o vha a sa koni u swika thwii! A la u bva kha Muri wa Vhutshilo vhukati ha tsimu. Vhutshilo vhuḷa Vhu sa fheliho ha Muri ho vha ho tea u thoma ha vha nama. Fhedzi phanda ha uri Mudzimu a

takutshedze a tshidze muvhi, ho vha ho tea u vha na muvhi u thoma. Muthu o vha o tea u thoma a wa tshilidzini. U wa he ha vha hu tshi do vhangela nga Sathane, ho vha hu tshi toda uri hu vhe na nama ine ya nga wiswa. Sathane o vha a tshi tea uri na ene a devho e kha nama. Fhedzi Sathane o vha a si nga si de e kha nama sa Khristo Yesu we a da e kha nama u rengulula vhe vha xela. Huno ho vha hu na phukha, nowa, ye ya vha i tsinisa na muthu nga kuitele lune Sathane o kona u dzhena kha iyo phukha nahone nga kha yeneyo phukha a vho dzhena kha muthu a ntsha muthu kha Mudzimu; ndi hone u disusumedza hawe kha lushaka lwa vhatu, mivhilini ya vhatu, u swikavho na kha mvuwo hune a do ita uri hu vhe na mivhili i re vhugala hune ha nga ha wawe. Ngauralo zwe Mudzimu a shuma tsimuni ya Edeni yo vha i dzudzanyo yawe ye a i ta. Musi Sathane o disa izwo zwe ya vha i ndivho ya Mudzimu, muthu ho ngo tsha tendelwa u da kha Muri wa Vhutshilo Tsimuni. O dzivhelwa tshothe. Tshi fhingisa tsho vha tshi sa tsha vha tshone. Fhedzi phukha (phukha yo vhangela u pambuwa, a yo ngo ralo na? vhutshilo kha hu itwe uri hu fhalale) yo dzhiiwa malofha ayo a fhaladzwa, ndi hone Mudzimu a tshi dovha a konana na muthu hafhu. Ndi he ha tea u simuwa divha le kha lo Mudzimu a vha a tshi do vhonala namani, nahone nga kha thoni Dzawe o vha a tshi do vhuvedzedza muthu o kheluwaho a dovhe a wane VhutshiloVhusafhelihlo. Arali izwo na zwi vhona, mbeu ya nowa ni nga i pfesesa na divha uri a si apula le Efa ala. Haiwa, ho vha hu u vhinama ha muthu hu shonisaho he ha vhangwa nga u vanganya mbeu.

Zwino ndi a divha uri nga u fhindula mbudziso nthihi iqwe i bvelela, huno vhatu vha khou mmbudzisa, "Arali Efa o wa nga iyo ndila, Adamu o ita mini, ngauri Mudzimu o hwesa Adamu Mulandu?" Izwo zwo leluwa. Ipfi la Mudzimu lo fhelela ngei Tadulu. Hu sa athu itwa na buse na lithihi, ilo Ipfi (Mulayo wa Mudzimu) lo vha li hone LO TOU KOKOTOLO SA ZWE LA NVALISWA ZWONE KHA BIVHILI. Zwino Ipfi li ri fungedza uri arali mufumakadzi a tutshela munna wawe a dzhiiwa nga muwe munna u vha phombwe nahone ha tsha vhidzwa u pfi o malwa na munna ha tsha tea u mu dzhiia murahu. Hejo Ipfi lo vha la ngoho Edeni sa zwe la vha la ngoho musu Mushe a tshi li nwala kha mulayo. Ipfi a li shanduki. Adamu o mu dzhia murahu. O vha a tshi zwi divha zwavhuvhudi zwe a vha a tshi khou ita, fhedzi o kombetshedzea u zwi ita. O vha a tshipida tshawe, nahone o vha o diimisela u dzhia vhudifhinduleli hawe. O vha a si nga si mulitshe a tshi tuwa. Ndi he Efa a vha muthu wa thovhela ngae. O zwi divha uri u do ralo. O zwi divha kokotolo zwe zwa vha zwi tshi do bvelela kha lushaka lwa vhatu, huno o rengisela lushaka lwa vhatu tshivhini uri a kone u vha na Efa, nge a vha a tshi mu funa.

Ngauralo vha la vharwa vhavhili vha bebwa. Vharwa vhe vha vha vha tshi do vha vkhotsi a lushaka lwa vhatu lwe zwino lwo vha lwo no tshikafhala. Vhuzanzi hu tshi amba nga zwavho hu ri mini? Vhalani zwo nvalwaho. Yuda 14,

"Vho vhuya vha phorofita na nga Henoxo wa vhusumbe u bva kha Adamu, u phorofita..." Genesi 5 ndi ndima ya lutsinga lwa Henoxo. I nekedza lutsiga sa izwi (1) Adamu, (2) Sethe, (3) Enosi, (4) Cainan, (5) Mahalaleel, (6) Jared, (7) Henoxo.

Dzhielani Nzhele uri Kaini ho ngo bulwa. Mutala wa Adamu u tshimbila nga kha Sethe. Ngavhe Kaini a vhe nwana wa Adamu, mulayo wa pfanelo dza mabebo ndi musu wo fhiwa Kaini vhunga sa izwi ho vha hu tshi do vha hu ene o tewaho nga lutsinga. Nahonevho zwine zwa ambiwa kha Genesi 5:3, zwi tea u dzhielwa tshenzhemo afho hu tshi pfi:

"Adamu o vha e na miwaha ya danafuraru a tshi beba uja we a fana nae nga tshivhumbeo, we a mu ira dzina la Sethe." A hu na huwe hune ha pfi Kaini o vha a tshi fana na Adamu nga tshivhumbeo, ngeno zwo vha zwo fanela zwo ralo arali o vha e murwa wawe, vhunga mulayo wa mabebo u tshi ombedzela vhukuma uri tshinwe na tshinwe tshi gibveledze. Ri tea u zwi thogomelavho uri kha vhusinga hothe kha Genesi na Luka, Kaini ha ho. Arali Kaini o vha e nwana wa Adamu o vha o tea o ambiwavo nga hawe huwe fhethu uri, "Kaini we a vha e nwana wa Adamu, we a vha e nwana wa Mudzimu." A i zwi ambi nga u ralo ngauri I NGA SI RALO.

Zwi a pfala vhagudiswa tshifhinga tshilapfu vhukuma vho vha vho vhetshela muthu masia mavhili: Lithihi hu la vhatu vha Mudzimu line la wanala kha vhatu vha Sethe na linwe line la wanala kha vhatu vha si vha Mudzimu vho tumbulwaho nga Kaini. Zwi a mangadza, fhedzi u vha ngoho ndi ngoho, vhenevha vhagudiswa vhatihi a vha athu vhuya vha ri vhudza uri ndi nga mini Kaini o vha e muthu we a vha hu ene ngeno Abele na Sethe vho vha vhe vhatu vha zwa muya, sia la zwa muya. U amba ngoho, Kaini o vha o tea o vha wa muya u fhira Abele a ri tsha amba Sethe u tsa na mutala honoula ngauri tshifhinga muwe na muwe wo vha u tshi khou hana u tshi tutshela kule ha Mudzimu. Fhedzi haiwa, Kaini u da e muvhi lune a hu na muthu na muthihi we a vhuya a buletshedzwa nga ndila ya u pfi o hanedzano na Ipfi na Mudzimu lwa khakhathi.

Zwino divhani hezwi: Manwalo ha tambisi maipfi. Tshini na tshifhio tshi re kha Manwalo tsho vhetshelwa u vhonwa nga mafo o diilisaho. Lo vhetshelwa ndivho. Kha ilo Ipfi hu pfi, Genesi 3:20,

"Adamu a mbo ira mufumakadzi wawe dzina la uri Efa; ngauri o vha e mme a vhothe vha tshilaho."

Fhedzi a hu na linwalo le la vhuya la ri Adamu ndi khotsi a vhothe vha tshilaho. Arali hu si na ppanywa ine ya nga vhewa kha Genesi 3:20, ndi ngani zwi tshi bulwa uri Efa ndi mme a vhothe vha tshilaho, ngeno

hu si na zwa u raloho zwi ne zwa ambwa nga ha Adamu? Ngoho ndi ya uri naho Efa o vha e mme a vhothe vha tshilaho, Adamu o vha e si khotsi a vhothe vha tshilaho.

Kha Genesi 4:1, Efa uri, "Ndo wana nwana wa munna a bvaho ha Mudzimu." O vha a sa tendelani na uri Adamu o vha e khotsi a Kaini. Fhedzi kha Genesi 4:25, o ri

"... Mudzimu, hu tshi amba ene, o nngwanela INWE mbeu, NTHA HA ABELE, we Kaini a mu vhulaha."

Ha ri Mudzimu o mu FHA inwe mbeu iyo yo vha i tshi do vha hu Khristo, ngauri ndi ene ane A FHIWA. Hoyu Murwa Sethe, o tou mu WANELWA nthani ha Abele. U a divha nwana wawe we a da nga Adamu; ha divhi Kaini zwino ngauri o da nga nowa. A tshi ri INWE MBEU nthani ha Abele, u khou amba uri Kaini o fhambana na Abele, ngauri arali ho vha hu tshi pfi vho vha vhe vha khotsi muthihi o vha a tshi do ri, "Ndo ENGEDZELWA MBEU."

A thi tendi zwothe zwine nda vhala, fhedzi zwe zwa itea nga Thafamuhwe 1, 1963, mafhungo a kha LIFE vhatoli vha maluvhi vho vhiga kokotolo mafhungo aya ane ra khou rerisana ngao. Zwino ndi a divha uri vhatoli vha maluvhi a si vhothe vhane vha tendelana, khezwi fhano. Nyofho ya dzirowa a si mafhungo a u qitisa fhedzi ndi ane a sokou digelavho. Arali ho vha hu nyofho dza tsiko vhatu vho vha vha tshi do sokou qimela phanda ha ndau kana gorila phanda ha khedzhi vha ditakalela. Fhedzi mihumbulo yavho vha sa zwi limuwi vha takadzwa nga u donololela dzirowa. U kungiwa uho nga dzirowa muthu a songo qimisa hu na maanda a zwa vhudzekani. Uri zwo vha zwo tou ralo zwifhingi zwothe zwi vhone nga vhatu vha mirafho nga murahu ha mirafho vha tshi fhira nga zwithihi zwenezwo. Nowa dzo qi dzula nahone dzi do dzulela u kunga vhatu vha sa zwi limuwi. Nowa yo dzulela u imela zwothe vhuqi na vhuvi. Yo qi shumiswa sa tshifanyiso tsha maanda a zwa vhudzekani zwifhingi zwothe. Sa kha mbuletshedzo ya Tsimuni ya Edeni kokotolo, ri wana kha nowa hu na nyedziselamuthu ya vhuvi.

Zwi tou nga zwi sa tendisea hothothothe vhukati ha vhatu vha sa athu tou dibveledzisa u ya ngafhi uri nowa i shumiswa kha zwa vhudzekani na u rabelwa, izwi zwivhili zwo patekanywa. Ngudo dza zwa vhudzekani izwo dzi zwi bvisela khagala nyimeleni nnzhi. Zwino ndi vho todu divha uri ha vha vhatu izwo vho zwi wana ngafhi, ri tshi zwi vhone uri a vho ngo guda na uri a vho ngo vhuya vha vhala Bivhili. Fhedzi vhunga na nganetshelo ya mudalo i tshi dihwu u mona na lifhasi lothe, zwo tou ralovho na kha u dihwu ha iyi ngoho ya u xela ha muthu. Vha a divha zwe zwa itea Edeni.

Zwino henefano muwe u khou do mmbudzisa mbudzisiso iyi: Mudzimu o vhudza Efa u ri a thanyele nowa kana uri nowa yo vha i tshi do mufhura naa? Zwino thetshesani, a zwo ngo vhuya zwa toda uri Mudzimu a vhudze Efa tshithu nga zwe zwa vha zwi tshi khou yo itea. Pfesani ngoho ya mafhungo. O sokou fha Ipfi nga ndila i leluwaho. O ri muthu a songo la u bva kha muri wa NDIVHO. Iani u bva kha wa VHUTSHILO. VHUTSHILO HO VHA HU IPFI LA MUDZIMU. Ene o tendela hu tshi shandukiswa IPFI LITHIHI henefho ndi he Sathane a mu fasha hone. Mudzimu o vha a tshi do vha o ri, "Ni songo fula mitshelo ine na sa do kona u ila yothe mirini." Sathane o vha a tshi do ri, "Lavhelesani, iyo ndi ngoho. Ni ya vhone arali na fula minzhi i nga do sina. Fhedzi kei ndila ya u vhunga mitshelo ngeno ni hane ni tshi fula minzhi nga afho hune na funa. Ngauralo, ni a vhone uri ni nga qi tevhela ndila yanu na ndila ya Mudzimu nga tshifhinga tshithihi. Diabolo o vha a tshi do vha o mu khakhedza henefho. Uyo a re na mulandu kha tshipida TSHITHIHI tsha mulayo o pfuka mulayo WOTHE. Ni songo tambela tsini ha ilo Ipfi. Ndi zwone zwe zwa itea nga Tshifhinga tsha Efeso phanda ha misi tshi sa athu fhela nga nwaha wa Murena washu tsha dafusumbe(170 A.D.).

Ua muri wo bveledza mini? Muri wa Ndivho wo bveledza lufu. Kaini o vhulaha mukomana wawe, Abele. Muvhi o vhulaha o lugaho. Zwa vhumba kuitele. Kuitele ukwo ku do vhunga u swika mbuedzedzo ya zwithu zwothe sa zwe zwa ambwa nga vphorofita.

Muri wa Ndivho wo bveledza vhatu vha u thanya, vhatu vha vhaqivhalea; fhedzi ndila dzavho ndi dza lufu. Vhatu vha Mudzimu ndi vhatu zwavho fhedzi vha na mihumbulo wa Mudzimu, vho sendekwa kha Mudzimu na mvelo, vha qimela mavu nga mulalo, vha tshi qidina nga ngoho u fhirisa thakha. Mbeu ya nowa yo qisa zwa vhubinduzi, na u maga zwibveledzwa zwi mangadzaho, fhedzi ngazwo zwothe hu vhangwa lufu. Musili wa zwigidi na dzibomotshifu zwi a vhulaha; nga tshifhinga tsha mulalo zwibveledzwa zwa mitshini, zwingaho dzigoloi, zwivhulaha u fhira zwibveledzwa zwa ndwa kha ndozwo ine zwa ita nga tshifhinga ho vhfha. Lufu na tshinyalelo ndi mitshelo ya mishumo yawe.

Fhedzi ndi vha zwa vhurerele. Vha tenda kha Mudzimu. Vha nga sa khotsi avho, Diabolo, na makhulukuku, Kaini. Vhuvhili havho vho tenda kha Mudzimu. Vha a ya Kerekeni. Vha a tangana na vkhethwa sa zwine mufhunga wa ita u tshi tangana na goroi. Vha tshi ralo vha a vthinganya vha bveledza vhurerele ha Vhunikolai. Vha phadaladza vhutulu havho nga nungo dzothe vha tshi itela u fhaldza mbeu ya Mudzimu sa zwe Kaini a vhuaisa zwone Abele. Matoni avho a hu na u ofha Mudzimu.

Fhedzi Mudzimu ha latetshelwi nga wawe na muthihi. U a vha vhunga na lufuni, nahone o fulufhedzisa uri u do vha vusa nga musi wa vuhfelo.

Mvalatswinga

“... Uyo ha ane a kunda ndi do ita uri aje kha muri wa vhutshilo, une wav ha vhukati ha paradiso ya Mudzimu.” Nzumbululo 2:7

Uyu ndi muhumbulo u takadzaho hani na. U ja muri wa vhutshilo tsimuni ya Edeni, we wa vha u sa koni u swikwa khawo nga nwambo wa u wa ha Adamu zwino u vho fhiwa mukundi. Banga ji re na khavhu ya mulilo ja vha kerube lo no lonzhedzwa. Fhedzi lo vha ji songo lonzhedzwa sa izwi lo vha lo tswuka malofha a Ngwana. Kha ri elekanye zwa iyi ngoho zwiukunyana ri tshi lavhelesana na uri ndi ngani Adamu o dzivhelwa muri uyu na vhatumbuki vhawe fhedzi zwino u vho dovha u tendelwa hafhu.

Ndivho ya Mudzimu a tshi vhuya a sika muthu ho vha hu u toda u vhonadza Maipfi Awe. Kha Genesi, Adamu o fhiwa u pfi a tshile nga Ipfi. Vhutshilo hune ha tshilwa nga Ipfi ji vha Ipfi lo vhonadzwa. Iyo ndi ngoho kani a si yone? Fhedzi Adamu o tshila nga ilo Ipfi naa? Aiwa, ngauri o vha o tea o tshila nga Ipfi LIÑWE NA LIÑWE a kundwa u thogomela Ipfi liñwe na liñwe. Ndi he ha vuwa Mushe. Munna muhulu wa muhaga ndi zwe a vha e zwone. Fhedzi nae ne o kundwa u tshila nga ipfi LIÑWE NA LIÑWE, nahone ula Muphorofita - tshifanyiso tsha Muphorofita muhulu we a vha a tshi khou da - u kundwa u thetshelesa Mudzimu nga nwambo wa tsinyuwo. Nahonevho ho vha na Dafitha, lihosu jihulwane ja Isiraele, munna we a tou funwa nga Mudzimu nga mbilu yotho. O kundwa nga nwambo wa vphupombwe, musi a tshi lingwa. Nga u khunyelela ha tshifhinga, ho do da Muñwe, Ene Thoho, we a vha e Yesu, We na ene o vha o tea o lingwa u itela uri zwi vhonele uri a nga tshila nga Maipfi OTHE ane a bva mulomoni wa Mudzimu. Ndi hone he Sathane a kundwa. Ngauri khoyu We a tshila nga “Ho ñwalwa” Uyo Mushumomutsila wa Mudzimu o kunda nga u tsaladza Ipfi ja Mudzimu. Ndi hone uyu we a vhonadzwa e Mukhunyeleli a tshi netshedzwa tshifhambanoni sa Ngwana yo Khunyelelaho ya Mudzimu ye ya vha Tshihavhelo tsho khunyelelaho. E fhala ntha ha “muri” o wana mafuvhalo o mu i sa ho lufuni, uri nga nwambo Wawe na ngae, ri kone u ja kha Muri wa Vhutshilo, na uri uho vhutshilo hune ha fhiwa nga fhedzi hu do kona u ri konisa u kunda, ra konou vhonadza Ipfi ja Mudzimu.

Zwino kha Vharwa vha Mudzimu, vhe Ngae vha kunda, vha fhiwa ndugelo ya paradisoni ya Mudzimu, na u dzula vha tshi konana na Khristo Yesu. A hu tsha do vha na phandekano nae. Hune a ya, Muselwa wawe u do ya. Zwine zwa vha zwawe u a kovhana na mufunwa wawe siani ja vhushaka ha majifa khathihi. Zwiphiri zwi do dzumbululwa. Zwire swiswini zwi do bviselwa khagala. Ri divha sa zwine ra do divhiswa zwone. Ri do nga Ene. Uvhu ndi vhufa ha mukundi we a kunda nga malofha a ngwana na Vhutanzi ha Ipfi ha Yesu Khristo.

Ro tulutshelwa ilo divha line bada dza makombikombi dza do lulama, nahone ri do dzula Nae, lini na lini. Divha ilo nga litavhanye u vhonele na rine kha ri tavhanye u pfa Ipfi jawe ri sumbe u vha vho fanelwaho u kovhana vhugala Hawe.

“A re na ndevhe nga a pfe zwine Muya wa vhudza zwiividzo.” Zwi khombo zwingafhani uri itshi tshifhinga tsha mathomo a tsho ngo thetshelesa Muya. Tsho dithetshelesela muthu. Fhedzi ri livhuha Mudzimu, tshifhinganani tsha mafhelo hu do vha na tshigwada tshine tsha do bvelela, Muselwa vhukuma wa wa maduvha a vuhfelo, nahone u do thetshelesa Muya. Nga uyo musi wa swiswi lo tou bodo! tshedza tshi do humela maandani a Phenthekhoste u yo tangedza Murena Khristo Yesu.

www.messagehub.info

Thero nga

William Marion Branham

Fhedzi kha maduvha a ipfi ja muruwa wa vhu-sumbe, musi a tshi do thoma u lidza, tshiphiri tsha Mudzimu tshi do vha tsho fhela, sa izwi o zwi vhonadza kha vhalanda vhawe vphorofita. Nzumbululo 10:7